

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Felpéc Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	14
Célok.....	18
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	20
1. Jogszabályi háttér bemutatása	20
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	25
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	44
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	63
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	79
1. A HEP IT részletei	79
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	79
Jövőképünk.....	81
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	81
3. Megvalósítás.....	90
3.1 A megvalósítás előkészítése	90
3.2 A megvalósítás folyamata	90
3.3 Monitoring és visszacsatolás	92
3.4 Nyilvánosság.....	93
3.6 Érvényesülés, módosítás	94
4. Elfogadás módja és dátuma	94

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum útmutatásai szerint Felpéc Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Felpéc földrajzi elhelyezkedése

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Felpéc község Győr-Moson-Sopron megye déli részén, Győrtől 21 kilométerre délnyugati irányban fekszik, az erősen tagolt felszínű Sokorói halomvidék, valamint a szél és a víz által letarolt Marcal medence találkozásánál, Tét város – a róla elnevezett járás székhelye – Győrszemere, Tényő és Kajárpéc községek szomszédságában. Jelenleg a lakosság száma 997 fő körül van.

A Sokorói-dombság nyugati vonulatának délnyugati oldalát 4-6 méteres lösz borítja. A táj felszínét az erősen formálódó völgyek, a völgyoldalakba vágódó árkok, lösz mélyutak, szakadékok határozzák meg. A falutól északra futóhomok – dűnék sorakoznak, melyeket a jégkorszak végi szél fújta ki a Bakony-ér medréből. Ez a borókával benőtt terület a Sisek, az úgynevezett „Ősborókás” ma természetvédelmi terület, és a község nevét szélesebb körben is ez tette ismertté.

A Sokoró magasabban fekvő részeit leginkább akácerdő borítja és az újabban telepített fenyves. Lejjebb szőlőtáblák és gyümölcsösök teszik változatossá a tájat. Itt terem a híres „Törisvári bor.”

A dombra települt falu alatt folyik az általában csekély vizű Sokorói-Bakony-ér, amely azonban nagy esőzések idején, hóolvadáskor képes hatalmas területeket elönteni.

A patakon túl síkság húzódik egészen a szintén dombra épült Halipusztáig. A falutól délre, a Malatón, akác- és nyárfaerdő nyújt védelmet a vadon élő állatoknak. A Sokoró dombvonulatának magasabb pontjairól tiszta, felhőtlen időben látszik a Ság, a Somló, a kőszegi és a soproni hegyek, időnként megcsillan a Schneeberg hófödte csúcsa is. A Bakony kékesszürke tömegében a faluból is gyönyörködhetünk.

Felpéc időjárásában a mérsékelten meleg, mérsékelten száraz, enyhe telű éghajlati körzet sajátosságai érvényesülnek. Átlagos borultsága 55-60%-os, a napsütés évi összege 1900-2000 óra. Feltűnő a táj viszonylagos enyhése, a januári középhőmérséklet szinte sohasem száll -1°C alá. Hóban meglehetősen szegény, évente 35-40 hótakarásos nap fordul elő. A nyár mérsékelten meleg, a júliusi középhőmérséklet $20,5-21^{\circ}\text{C}$. Uralkodó szele az északnyugati. Felpéc és környéke felszíni vizekben szegény. Legnagyobb természetes vízforrása a Sokorói-Bakony-ér. Jelentősebb állóvíz nincs ma a területen, de korábban két tó is volt a faluban. A vidéken fellelhető a tarjuharos tölgyes, a szikeserdő maradványa is. A vízpartot bokorfűzes maradványok kísérik. Helyenként előfordul a magas fűvű homokpusztaréteg is. A tölgyerdőt (a „tölös” erdőket) a XVII. századi erdőirtások bontották meg.

A vidéken az eredeti állatvilágnak csak a töredékét találjuk. Kelet felől dombsági, középhegységi elemek, őz, szarvas, vaddisznó húzódtak le. Borz- és rókavarak a domboldalon, a Siseken is megtalálhatók. A honos madarak mellett több alkalommal megjelentek a tűzokcsapatok.

Felpéc településszerkezete a többutcás szalagtelkes típusba sorolható, bár a klasszikus lakóterület, a hagyományos településmaghoz csatlakozó két periferiális, szintén régen települt részén tetten érhető a halmazfalu sajátosságait mutató telek- és házalakulás is. A község, mint a többi szalagtelkes falu olyan település, amelynek egymás mellett fekvő keskeny, hosszú, szalag alakú belső telkei hosszanti oldalukkal érintkeznek és így alkotnak egyszeri vagy többszöri sorozatot.

A településmag a házak többségével dombon épült ki, az újonnan kialakított építési telkek a „rég” község és a szőlőhegy alatti (győri) út közötti síkon terülnek el.

A községhez tartozik a Sokorón a felpécsi szőlőhegy – amelynek egy része külterületi lakott hely – illetőleg a központi belterülettől elkülönült, a Felpéc-Tét összekötő út mentén 3 km távolságra fekvő belterület: Halapuszta, ahol a vasútállomás is található.

Felpéc története

Felpéc határában az első ember az újkőkorból telepedett le. Ezt bizonyítja az az öt kővéső és egy nyél részére átfúrt kőbalta, amelyet 1877-ben találtak a falu határában. 1882-ben is kerültek elő különböző kőeszközök a földből. Időszámításunk után a Római Birodalomhoz tartozott Felpéc környéke is. Valószínűleg veterán telep volt a Malató nevű dűlőben, ahol kiszolgált római katonák laktak. Több helyen találtak római kori pénzeket, cserépdarabokat, illatszerek üvegeket. Halpusztán római sírokat tártak fel, a hegytetőn pedig fakitermeléskor római bronz- és ezüstpénzekre akadtak. 1965-ben római edénytöredékeket és egy szárnyas fibulát dobott ki a föld.

A népvándorlás sem kerülte el a vidéket. A község villamosításakor, 1951-ben avar sírokat ástak ki, melyekből csontvázak, égetett agyagedények és dinnyemag alakú gyöngyök kerültek elő.

Felpécet az Árpád-korban ismert Péc nemzetség kapta birtokul, innen kapta nevét a falu is. (Az Apponyi grófok szintén a Péc nemzetségből származnak.) A település több néven szerepel a középkori oklevélben pl.: Villa pech (1250), Peech (1373), Felpech (1415) Balaspech (1433), Pecz (1483). Ebben a korban nagy valószínűséggel Felpéc és Kispéc egyetlen település volt.

A falut először az 1237-1240 között kelt Albeus-jegyzék említi. IV. Béla király Albeus mesterrel, a nyitrai főesperessel összeíratta a Pannonhalmi Bencés Főapátság birtokait, jobbágyságait, udvarnokait, szolgáló népeit és ezek köteles szolgáltatásait. Eszerint "Tényővel szomszédos falvak: Menfu, Szemere és Pech".

Középkori települések voltak a mai település körzetében: Balázspéc és Hali. Előbbi a Péci (Péczi, Péczy) család Balázs nevű tagja alapította a 14. században.

A török hódítás 1543-ban indult, a háborúk következményeképp az 1609-es összeírás mind Felpécet, mind Kispécet elhagyott helyként tünteti fel, Haliról és Balázspécsről nem tesz említést. Felpéc 1621-ben települt újra. A török ugyanakkor nem gátolta a lakosság vallásgyakorlását, így a döntő részben protestáns lakosság már 1620-30-as években megépítette első evangélikus templomát.

Az 1703-1711 között zajló Rákóczi-szabadságharcot sokan támogatták, számtalan nemes felpéci vonult a zászlók alá. A szerencsétlen kimenetelű koronói csatában sok felpéci halt meg. A helység történetének újabb jelentős állomása az 1721-es év. Ekkor közgyűlésen hirdették ki kiváltságlevelét, eszerint Felpéc curialis község (közbirtokosság).

A 19. század nyugodtabb első éveit követően Napóleon seregei elérték az országot, s Felpécet is. 1809-ben a győri (kismegyeri) csata előtt a Pápáról Győrbe vonuló Eugén király hada érintette elsőként a települést. Június 13-án szállták meg a községet, de egyes csapatok még két hétig visszajártak zsarolni és cseresznyézni. A francia megszállás korából tárgyi emlékek is maradtak fenn. A dombtetőn egy francia aranymarkolatú kardot ástak ki a földből az ún. „csapások szőlőjében” pedig egy ékkővel díszített arany szíjcsatot és arany vállrojtot. A falu lakói még ki sem heverték a napóleoni seregek pusztítását, mikor azok elvonulása után 1809 októberében az osztrák Hiller-féle gyalogezred katonáinak egy részét szállásolták el.

Az 1848-49. évi szabadságharcnak is részese volt a felpéci nemesség és a község egyéb lakossága. A komáromi vár megerősítésében a felpéciek is részt vettek. Két honvédtisztről tudunk, Ittész Ferencről, aki főhadnagyi rangban vett részt a szabadságharcban.

Sírja az evangélikus temetőben van. Másik honvédtiszt Hrabovszky István lelkész szintén István nevű fia, aki alezredesként esett fogságba Aradon.

Felpéc gazdasági élete a 19. században indult fejlődésnek. Ebben az időszakban a szőlőkultúra és a kereskedelem virágzott. A patakon vízimalom is működött, ez látta el a lakosságot liszttel. A malomban nemcsak felpéci, de más községből való gabonát is őrlöttek.

A gazdasági fellendüléshez hozzájárult a Győr-Pápa-Celldömölk-Szombathely vasútvonal megépítése, melynek állomását a Felpéchez tartozó Halipusztán alakították ki, 1871-72-ben. Jelenleg is itt van a község vasúti megállója, amely a központi belterülettől kb. 3 km-re fekszik.

A 20. század nagy történelmi eseményei általában elkerülték a főútvonaltól távolabb eső falut. 1921-ben hatalmas tűzvész pusztított. A falu újjáépült, ekkor kaptak a házak cseréptetőt.

A két világháború fájó nyomokat hagyott lakói lelkében. A hősi halottak névsorát a templomok falán lévő táblákon tüntették fel, a temetőben emléktáblák emlékeztetnek rájuk. A második „nagy” háború idején magyar és német alakulatok több-kevesebb ideig tartózkodtak a faluban. A németek két üzemet szereltek fel és működtettek: a pékség a Györffy portán, a húsüzem a Wolf-féle házban (ma: művelődési ház) üzemelt. Felpéc nem esett áldozatul a bombázásoknak, de a Szőlőhegyen lehullott néhány bomba – valószínűleg az ott lakó idős emberek nem sötétítették el a házat –, a bombatölcsek talán még ma is megvannak. A falu lakói több légi harcot figyelhettek meg, hiszen ezek nagy része Felpéc felett zajlott a szomszédos községek teherrakodó vasútállomásai miatt. Szomorú esemény volt a levették elhurcolása, valamint az orosz megszállás. 1951-ben került sor a részleges villamosításra. 1986-ban megoldódott a község egészséges ivóvízzel való ellátása, kiépült a vízvezeték-hálózat.

1996-ban szennyvízcsatorna-hálózat épült, majd 1998-ban bevezették a gázt a faluba. Az 1990-es években a község lakossága csökkent, ez a tendencia a 2010-es évektől visszafordulni látszik, a lakosság száma elsősorban a természetes szaporulat okán tartósan meghaladja a 900 főt, ez a trend 2011 óta – egy év kivételével töretlen.

Felpéc a rendszerváltást követően jelentős fejlődésen ment keresztül:

- 1996-ban szennyvízcsatorna- hálózat épült, majd 1998-ban bevezették a gázt a faluba.
- 1998- óta működik a községben a kommunális szeméthyűtés.
- 2000-ben felújították a kultúrházat, és minden intézménybe bevezették a gázt. Ugyanezen év áprilisában felavatták a falu zászlaját, címerét.
- 2003-ban két új utcát: a Dr. Petz Lajos és Czetter Sámuel utcát nyitottak meg, az új lakóövezet számára,
- 2006-ig az új lakóövezet, a Széchenyi és az Ady utca kivételével az összes utca aszfaltburkolatot kapott,
- 2006-ban tagja lett a Pannónia Kincse Leader Helyi Akciócsoportnak.
- 2009-10-ben a Kossuth, Irinyi és Petőfi utcák járdái aszfaltburkolatot kaptak a Zrínyi utcával együtt,
- 2011-ben elkészült a fedett sportpálya, amely nemcsak a sportcélokat szolgálja, de a helyi nagyrendezvények lebonyolításának színtere is,
- 2012-ben a művelődési ház részleges belső felújítása és a könyvtár felújítása mellett elkészült a képgaléria, az új lakóövezet 3 utcája (Dr. Petz, Czetter és Szondi) aszfaltburkolatot kapott, ugyanezekben az utcákban egyoldali járda készült el,

- 2013-ban elkészült a gyümölcs-és zöldségfeldolgozó kisüzem, 1000 nm-es fóliasátor,
- 2014-ben a művelődési ház teljes külső felújítása és bővítése, valamint belső felújítása zajlott le,
- 2015-ben személyszállító VW mikrobusz beszerzése történt,
- 2016-ban az Ady utca és a Jókai utca teljes aszfaltburkolat-felújítása történt meg,
- 2017-ben mezőgazdasági gép- és terménytároló épület készült el,
- 2018-ban az orvosi rendelő átépítése, bővítése és külső felújítása valósult meg, a gépjárműparkolók térkövezésével és a környező terület parkká alakításával,
- 2019-ben Dózsa és Arany J. utcai járdafelújítás; Sokoró szőlőhegyi zártkerti infrastruktúrafejlesztése (2 út felújítása, gyümölcsös telepítése); önkormányzat székhelyépületének külső felújítása
- 2020-ban Ravatalozó épület építése, Sokoró szőlőhegyi zártkerti infrastruktúra fejlesztése (5 út felújítása, gyümölcsös telepítése),
- 2021-ben önkormányzat székhelyépületének belső felújítása, 20 kWh napelem telepítése; új Massey-Fergusson traktor, valamint fűnyírótraktor beszerzése
- 2022-ben 16 építési telek kialakítása, falugondnoki gépjármű beszerzése, temetőben urnafal, közlekedési utak, járdák és kerítés létesítése, sportöltöző épülete felújítása és bővítése

Intézmények:

Óvoda

Az óvoda társadalmi összefogással 1975-ben épült, 2015-ben teljes külső-belső felújításon esett át és ekkor bővült óvodai tornateremmel is. Az intézmény 25 férőhelyes, jelenleg több kisgyermeket fogad be. Az Önkormányzat 2016. szeptemberétől önálló intézményeként tartja fenn Felpéci Mesevilág Óvoda néven.

Önkormányzati hivatal

Az Önkormányzat 1990-es megalakulásától 2006-ig önálló polgármesteri hivatal működött. 2006 és 2013 között Felpéc-Csikvánd Kőjegyzősége a két településre kiterjedő illetékességgel intézte az ügyeket, majd 2013-14-ben Felpéc és Csikvánd Gyömöre és Szerecseny községek önkormányzataival alkotott közös önkormányzati hivatalt. Jelenleg az Önkormányzat Árpás, Csikvánd, Felpéc, Gyarmat, Mórighida, Rábaszentmihály Önkormányzataival együtt tartja fenn a Gyarmati Közös Önkormányzati hivatalt, melynek telephelyeként Felpécen a közös hivatal Felpéci-Csikvándi Kirendeltsége működik 2015. január 1. óta. Az önkormányzati ügyintézés megszakítás nélküli, folyamatos Felpécen 1990-től kezdődően.

Orvosi rendelő

Társadalmi segítséggel 1958-ban készült el az orvosi rendelő, melyet később bővítettek. Részleges felújítása 1993-ban történt meg, majd 2018-ban az épület jelentős átalakításon is átesett: az eredetileg két részből álló épületegyüttesből az átépítést követően komfortos háziorvosi rendelő és védőnői tanácsadó lett, előteret, váróhelyiséget és nővérpultot is kialakítottak. Az Önkormányzat által felújított rendelő egy kezelőhelyiséggel is kibővült. Emellett kicserélték a padlót és a falburkolatokat, a fűtési- és villamos rendszert, valamint a mosdókat is felújították. Az épület akadálymentesítését

a lépcsőfeljárat elbontásával, valamint a bejárati ajtó méretének növelésével biztosították. A projekt keretében a teljes épületrészen hőszigetelt nyílászárókra cserélték a régi ajtókat és ablakokat, az épület homlokzatát és a födémeket hőszigetelték, valamint napelemes rendszert is beépítettek, mely hatására csökkent az épület energiafogyasztása és a károsanyag-kibocsátás is.

Posta

A 19. század utolsó negyedéig nem működött posta Felpécen. 1884. július 11-én kapott önálló postahivatalt a falu. A felpéci első magyar királyi postamester Tóth Sándor és fia Tóth Lajos voltak. 1908. december 13-án távbeszélő állomást is rendszeresítettek. 1942-től gyalogjárat helyett kerékpáros járatot rendszeresítettek az állomásra és vissza. 1947-től a csomagok súlya miatt több alkalommal kocsit indítottak az állomásra. A 2010-es évek elején történt rövid vállalkozási kiszervezés után ismét a Magyar Posta Zrt. működteti a postát.

Könyvtár

A községi könyvtár a művelődési házban kapott helyet. 1969-ben klubkönyvtárnak minősítették át a felpéci kultúrházat. A klubkönyvtárban rendszeresen tartottak kerekasztal beszélgetéseket. Később önálló könyvtárként működött, majd a színvonalasabb kiadványellátás érdekében csatlakozott a KSZR megyei rendszeréhez, mint könyvtári szolgáltató hely. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér 2013-tól a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) működtetésével támogatja Győr-Moson-Sopron megye lakosságának könyvtári ellátását, 2018-ban 161 településsel kötött megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre. Az országos könyvtárfejlesztési koncepciót figyelembe véve folyamatosan szervezik és bővítik a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, melyhez az Önkormányzat biztosítja a könyvtári szolgáltatás fogadására alkalmas helyiséget, valamint a színvonalas könyvtári szolgáltatáshoz szükséges személy alkalmazását. 2012-ben az Önkormányzat felújította a könyvtárhelyiséget és képgalériát létesített a könyvtár részeként.

Tájház

Az országos műemléki védettség alatt álló épületet a 2002. évben egykori tulajdonosa örökösei adták a Felpécért Alapítvány tulajdonába. A ház építési kor szerint több részre tagolható. A 18. században kezdhették el építeni, azóta többszöri felújítást, bővítést végeztek rajta. A házat dőngölt földre alapozták, és mivel a víz elvezetést nem oldották meg a ház megsüllyedt.

A Tájház kialakítása érdekében munkaterület átadására 2003. augusztus 27-én került sor, ünnepélyes átadását pedig a Kulturális Örökség Napjai országos programhoz kapcsolódva tartották 2004. évben. Sikerült a régi falusi házat helyreállítani, mely hűen tükrözi, és bemutatja a régi falusi élet mindennapi tennivalóinak világát, az évszakok szokásait. Az épület berendezését helytörténeti tábor keretében végezték. A Tájház új épületrésszel való bővítése 2005. évben kezdődött, és 2006. augusztus 19-én került felavatásra. Így vált alkalmassá a Tájház a hagyományőrző kézműves foglalkozások tartására, nyári napközis táborok rendezésére vagy akár a festészeti alkotótáborok megrendezésére. A Tájház 2008-ban megkapta a múzeumi kiállítóhely minősítést. Az épületet a mai napig a jó gazda gondosságával tartja karban a Felpécért Alapítvány.

2017-ben az Önkormányzattal karöltve a múzeumi kiállítóhelyet egy régi zsúpfedelese pince felújításával és kiállítások rendezésére alkalmas színhellyé történő alakításával bővítette az Alapítvány.

Civil szervezetek:

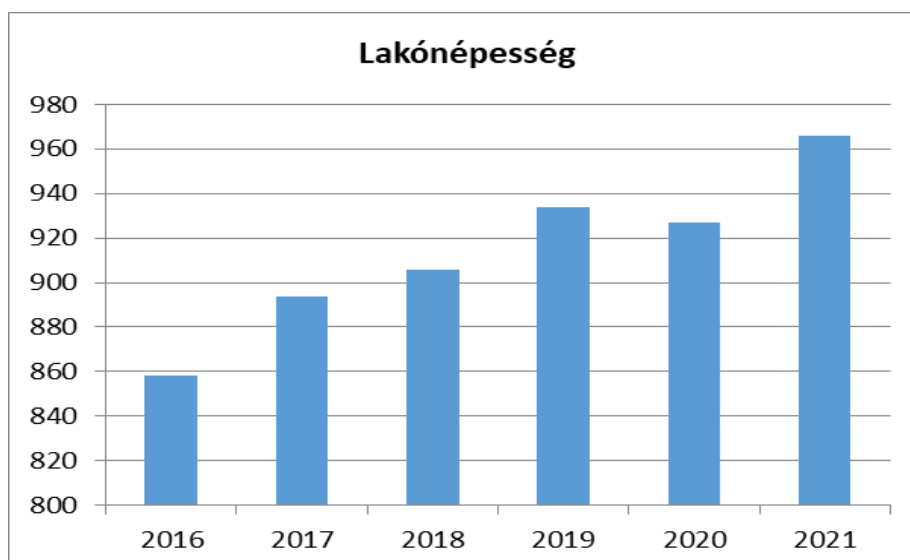
Felpécért Alapítvány,
Felpécsi Sportegyesület,
Felpécsi Polgárőr Egyesület
Sokoró Karate Egyesület

A község demográfiája

A lakosságszám (2022.01.01.): 997 fő. A község összes lakosságán belül a 18 éven aluliak száma körülbelül 198 fő. Inaktív (öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött): 149 fő. 636 fő a munkaképes korú lakosság, akik közül kevesebbet helyben foglalkoztatnak, a döntő többség főleg Győrbe, de a közeli településekre is jár dolgozni.

A településen a 2011. év óta tendenciózus népességszám-növekedés figyelhető meg, melyet egyrészt a beköltözők számának növekedése, másrészt a természetes szaporodás eredményez – az előbbi dominanciájával. A trendet egyedül a 2020. év törli meg, amelynek során az elvándorlás javára billent a mérleg nyelve, egyidejűleg a természetes szaporodás is negatívba fordult.

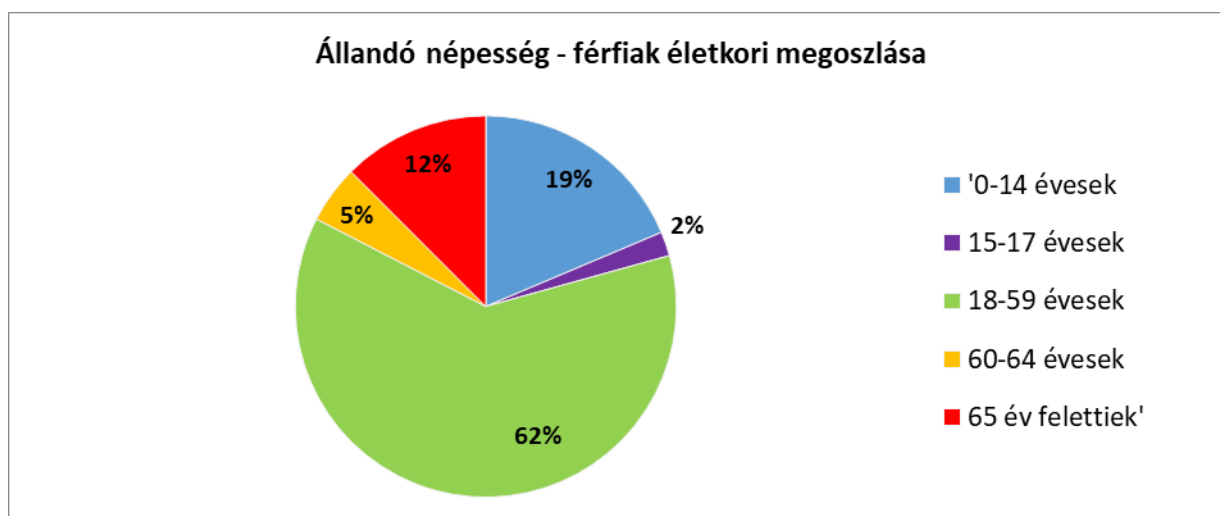
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	858	bázis év
2017	894	104,20%
2018	906	101,34%
2019	934	103,09%
2020	927	99,25%
2021	966	104,21%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR,		

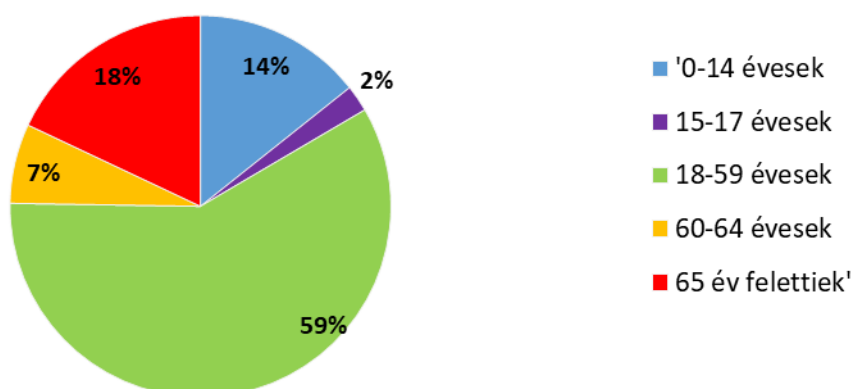
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	488	489	977	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			36	3,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	91	70	161	9,31%	7,16%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	11	21	1,02%	1,13%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	302	287	589	30,91%	29,38%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	24	33	57	2,46%	3,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	61	88	149	6,24%	9,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

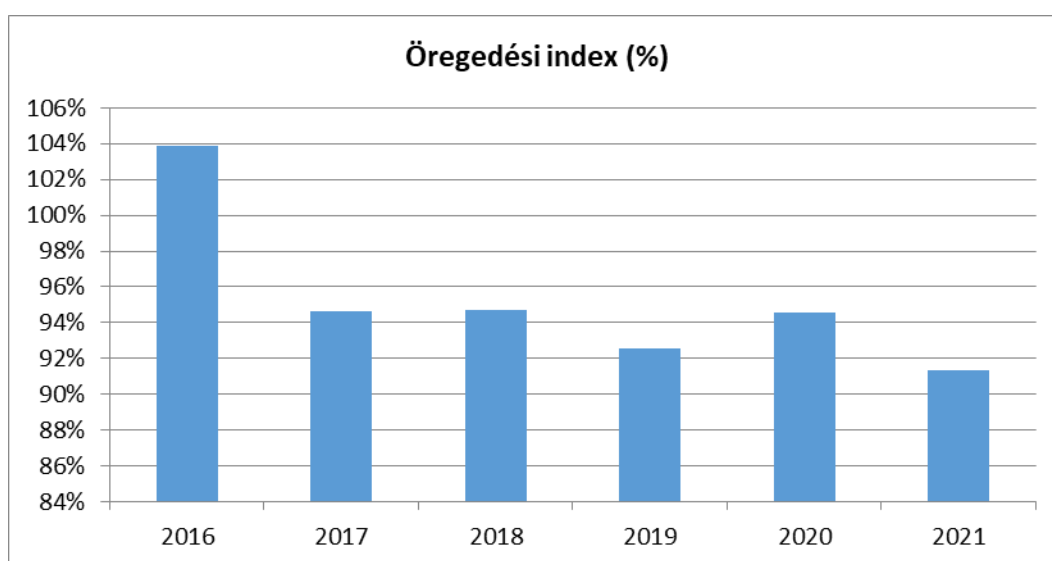

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	134	129	103,88%
2017	141	149	94,63%
2018	144	152	94,74%
2019	149	161	92,55%
2020	157	166	94,58%
2021	158	173	91,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-10,42
2017	49,09
2018	12,22
2019	31,52
2020	-5,37
2021	33,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Még erőteljesebb hatást gyakorolnak a lakosságszám-változásra a belföldi vándorlások adatai, melyekből a már említett pozitív trend rajzolódik ki, azaz a község lakossága lassan, de folyamatosan gyarapszik. A belföldi vándorlások egyenlege az adott település vonzerejét tükrözi. Felpéc tekintetében az egyenleg a 2011.-2014. évek között nagyjából a 0 felé közelített, ugyanakkor 2017-ben komolyabb pozitív értéket vett fel, és a 2020. évtől eltekintve a településre egyre inkább a beköltözés jellemző, mint az elvándorlás. (A 2020. évi adat értékelésénél nem tekinthetünk el a SARS-CoV-2 (COVID-19) járványhelyzet torzító hatásától.)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-8,10
2017	-1,14
2018	0,00
2019	-2,17
2020	2,15
2021	0,00

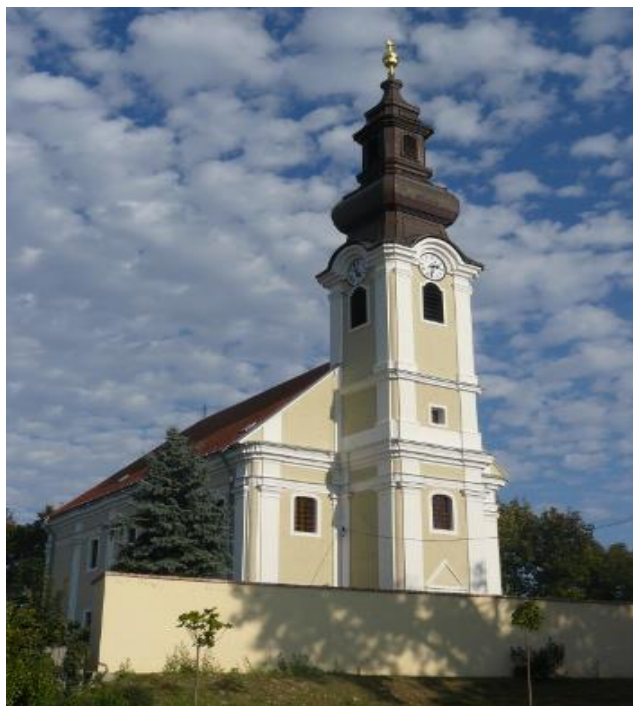
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás az élve születések és halálozások számának különbsége, melynek adatai az elmúlt öt évben olyan mértékű változásokat mutattak, hogy nyomokban sem mutatható ki trend. A hullámváz részben követi a születési adatok változását, azonban messze nem igazodik hozzá, hiszen a halálozási adatok befolyásolják az összképet.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

Evangelikus templom

A község központi részén, négy utca találkozásánál épült fel az evangélikus templom, mely a történelmi belterület legmagasabb pontjára épült, így meghatározza a központi településrész hangulatát. A középkori részletekkel is rendelkező műemléktemplomot 1620-ban építették, majd barokk stílusban átépítették 1776-77-ben. 1794-ben bővítették. A győri evangélikus templomnak 1749-ben történt elvétele után észak felé Felpéctől egészen Pozsonyig, keletre pedig Komárom megyéig nem volt evangélikus templom.

Ekkora területéről sereglettek össze egy-egy istentiszteletre az ígét szomjazó hívek Felpécre.

Az akkori felpécsi templom hossza 5 öl, szélessége 3 öl volt. Vasárnap két istentiszteletet tartottak, az egyiket a győri vendégekre való tekintettel németül. 1752-ben kérelemmel fordult a gyülekezet a megyéhez, hogy engedélyezze a templom megnagyobbítását. A templomtornyot három haranggal 1794-ben építették. 1812. szept.

17-én leégett a templom, a torony, leolvadtak a harangok, csak a kisharangot tudták megmenteni. Órapárkányos előreugró tornya újjáépítését 1819. április 13-án kezdték és augusztus 10-re már állt. A ma is működő toronyóra 1830-ból való. A templom síkmennyezetes, karzatos hajójú, a szentély egyenes záródású, melyben XIX. századi szószékoltár látható. Az oltárkép az Olajfák hegyén imádkozó Krisztust ábrázolja. Az orgona 1883-ban, a vörösmárvány keresztelőkút 1905-ben készült.

Római katolikus templom

A katolikus templom 1752-ben épült barokk alkotás. Berendezéséből a szarkofág alakú főoltár térdeplő szentekkel érdemel különös figyelmet. Udvarán kőkereszt található.

Az első római katolikus templomot 1430-ban építették, és a Boldogasszonynak szentelték. Az 1600-as években nem volt katolikus templom, a hívek az evangélikus szertartáson vesznek részt, közösen használták a templomot és a harangokat. 1752-ben templomhelyet mértek a falu földjéből, ahova még ebben az évben felépítették a katolikusok a templomukat.

A felpéciek 1827. április 23-án a győri püspöknek írtak petíciót, melyben anyagi segítséget kértek, hogy templomuk fából készült tornya helyett kőből új tornyot építhessenek. Jelenleg önálló egyháza van (Felpéci Római Katolikus Plébánia), korábban, a 19. sz. végétől Győrszemeréhez, illetve Gyömöréhez tartozott, filiaként.

Tájház

A műemlék paraszt-barokk épület a Táncsics u. 18. sz. alatt található, egyik része a XVIII. századból származik, azóta az utca felőli oldalhoz újjépületrészt csatlakoztattak, ez lett a lakószoba. A tetőszerkezet átépítéséhez magasztítani kellett a bővítés falait. A korábbi falazatot vakolt

homokkőből készítették, tetőszerkezete feltehetően favillás volt. Abból a házból csak a rakott homokkő maradt meg. Lábazatként erre építették rá az új házat, ehhez falazatként rakott sarat használtak szalma adalékkal.

A mestergerenda felirata a 18. sz.-i ház 19. sz.-i bővítésének időpontját őrzi: „ANNO 1819 DLGEST RC ÉS CK ÉPÍTETTE ESZTET”. A héjazat ma már zsúpkévés nádtető. A ház érdekessége a kemence, amely ma is használható; az eredeti feltehetően kibúvós kemence volt, ezt azonban lebontották és befalazták.

Szőlőhegyi prэшáz és pince

A korabeli népi építkezések legfontosabb pragmatikus szempontja – miszerint abból építkezünk, amihez könnyen hozzáférünk – a helyi védettséget élvező szőlőhegyi pincén (prэшázon) is tetten érhető. A közeli terméskő sok másikat, mára már összedőlt prэшáz romjaiban is felfedezhető. A köveket az alapok és fontosabb szerkezeti részek megerősítésére használták. A falazat egyébként döngölt földfal, melyhez a köveken kívül a jó minőségű helyi agyagos földet használták. A tetőforma kontyolt nyeregvető, a fedélszék egyszerű ollóágas fa szerkezet taréjszelemennel, melyre vékony szarufák támaszkodnak. A fedés anyag jelenleg nádfedés, azonban a rendelkezésre álló történeti információk alapján feltételezhető, hogy a pince eredetileg zsúpfedéssel készült.

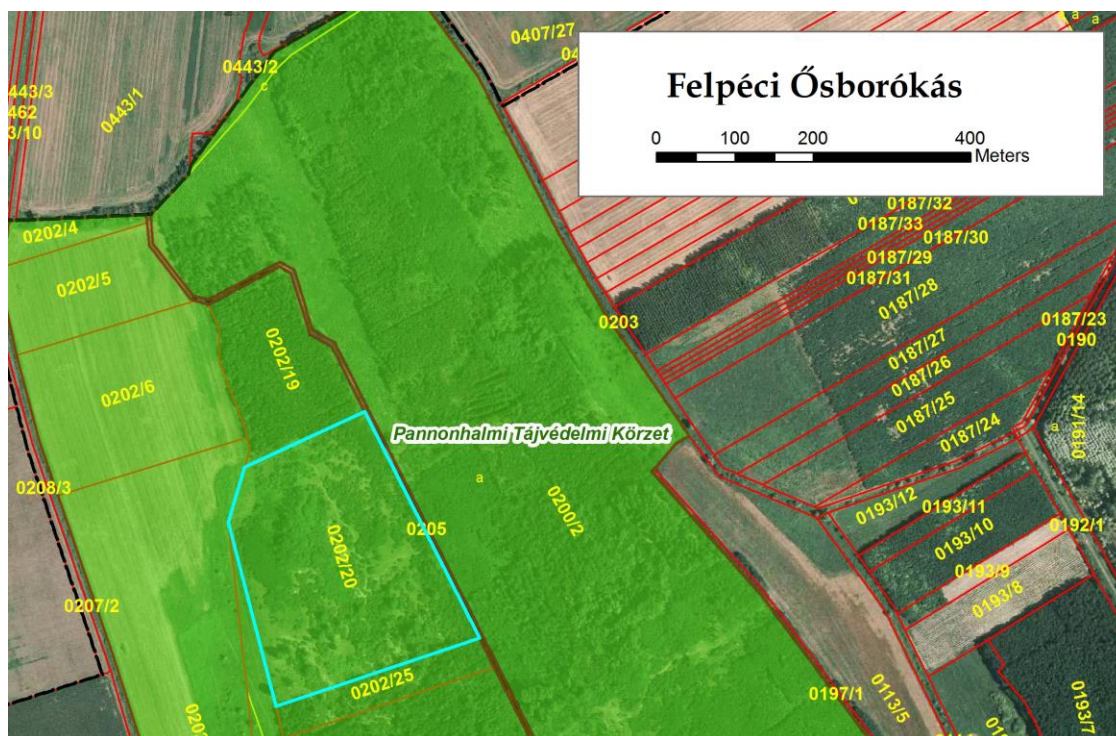

Ősborókás

A Tánicsics utcán át, majd annak folytatásában külterületi dűlőúton közelíthető meg a felpécsi Ősborókás. A terület neve Sísek. Védett természeti terület, 1992 óta a Pannonhalmi Tájvédelmi Körzet része, területe 15 ha, kezelője a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság. A borókás-nyaras foltok között nyílt homok-pusztagyeppek találhatók, melyek számos védett növényfajnak, így a csajkavirágnak, az agárkosbornak vagy a homoki

nőszirmnak biztosít élőhelyet. A 19. században legeltetett homokterasz volt, akác borította, feketefenyő szegélyezte a területet. Az 1950-60-as években újraterelítették nyárfával, akáccal. A borókásban birkákkal legeltettek, a legeltetés megszűnése után a borókás bedúsult, 70-80%-osan nem záródott gyepborítású lett. Az élőhelyre jellemző boróka és fehér nyár mellett a szomszédos erdősítésekől spontán betelepült az akác és az invazív bálványfa, amelyek ma már a terület természeti értékeinek fennmaradását veszélyeztetik.

Küldetésünk

Küldetésünk, hogy Felpéc olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni, azaz senkit ne érhessen közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nembeli vagy társadalmi származása, vagyoni, születési vagy egyéb helyzete miatt.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során tehát arra törekszünk, hogy a településünkön élő összes helyi polgár esélyegyenlőségének megvalósulását előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítsuk, mivel Önkormányzatunk számára – mint ahogy egyébként minden ember számára – fontos érték az esélyegyenlőség.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, mely szerint: „az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg”, valamint: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja”.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk összeállításakor már az előkészítés fázisától kezdve arra törekszünk, hogy tervünk valós igények felmérésén alapuljon, és maga a program, valamint a program kialakítása során kikristályosodó intézkedési terv reális szükségletek kielégítésére irányuljon. Ennek érdekében a lehető legszélesebb körű szakmai partnerség

kialakítására törekszünk az esélyegyenlőségi célcsoportokkal foglalkozó állami, önkormányzati, civil szervezetekkel úgy a program kidolgozása, mint annak megvalósítása során.

Felpéc Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő felpéci polgárokat segítő, támogató feladatok rendszerezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása.

Mindezek keretében különösen:

- az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán elősegíteni, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések és a polgárok is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is (eszközei lehetnek: a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása),
- a megfelelő pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutás, valamint az
- önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása,
- a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és terület-fejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében,
- az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése,
- a hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása a társadalmi folyamatokban, a már eddig is gyakorolt, és a jövőben is adaptálható hagyományok megerősítése, megtartása, valamint szükség esetén olyan új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a felpéci polgárok életminőségének javításához,
- esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti, olyan közfoglalkoztatást valósít meg, amellyel a munka világából tartósan kiszorultak ismét fontosnak, emberi méltóságukban megerősödöttnek erősnek érezhetik magukat
- a diszkrimináció-mentesség és szegregáció-mentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Felpéc Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében

szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

Emellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti”.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához”

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva:

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Felpéc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete - pénzbeli és természetbeni ellátásokat érintő szabályozása

Az Önkormányzat fenti rendelete annak érdekében született, hogy a vonatkozó törvényi előírásokkal összhangban, a helyi sajátosságokhoz igazodva Felpécen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál.

A rendelet szabályozza:

- *települési támogatás* gyűjtőnév alatt számos támogatási formát:
  - *egyszeri rendkívüli* települési támogatás vagy havi rendszerességgel fizetendő *időszaki rendkívüli* települési támogatás (ha egy főre számított havi családi jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át nem haladja meg),
  - rendkívül indokolt és méltánylást érdemlő esetben (különösen: elemi kár, hosszan tartó, súlyos betegség esetén, stb.) a rendkívüli települési támogatásnál meghatározott jövedelemhatártól 100%-kal el lehet térni (*egyszeri méltányossági* települési támogatás),
  - különös méltánylást érdemlő sürgős esetben, ha az igénylő életkörülményei az azonnali segítséget indokolják (pl.: elemi kár, 15 napot meghaladó kórházi kezelés) (*azonnali* települési támogatás),
  - *temetési* települési támogatást nyújtása annak, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott, amennyiben az egy főre számított havi családi jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 900%-át nem haladja meg,
  - *ápolási* települési támogatás nyújtása annak, aki 18. életévét betöltött, tartósan beteg hozzátartozója gondozását végzi (feltéve, hogy a) a gondozás más módon nem oldható meg vagy a gondozás más módja az önkormányzat számára nagyobb költséget jelentene, és b) a gondozott állapota miatt a gondozó keresőtevékenységet nem folytathat, továbbá, hogy c) a gondozott családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, – amennyiben a gondozott egyedülálló, az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-át – nem haladja meg),
- *beiskolázási segélyt* (e segélyben részesülnek azok a gyermekes családok és gyermeküket egyedül nevelő szülők évi egy alkalommal, akiknek gyermeke általános iskolában, szakiskolában, középiskolában vagy felsőfokú tanintézmény nappali tagozatán tanul és 25. életévét nem töltötte be, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 900%-át),
- *köztemetést* (az önkormányzat a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül gondoskodik az elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik)
- *helyi termék-segélyt* (e segélyben részesülhetnek az öregségi és rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek, feltéve, hogy a családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 110 %-át),

- *idősek napi segélyben részesítést* (e segélyben részesülhetnek az öregségi és rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek, feltéve, hogy a családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 900 %-át),
- *gyermekáldási támogatásban részesítést* (ezen ellátásban részesülhet az a felpéci állandó lakhellyel rendelkező anya, akik a terhessége időszakában legalább négy ízben – koraszülés esetén legalább egy alkalommal – várandósgondozáson vett részt, feltéve, hogy
  - a) a szülést megelőző két éven belül 547 napon át a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 5/B. § a) pontja rendelkezéseiben meghatározottak szerint biztosított volt, és akinek a gyermeke e biztosítás tartama alatt vagy a biztosítás megszűnését követő hatvan napon belül születik meg, és
  - b) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 900%-át),
- *gyermekek karácsonyi támogatásában részesítést* (e támogatásban részesíthetők a községben állandó lakóhellyel rendelkező kiskorúak, feltéve, hogy a családjukban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 900%-át).

Felpéc Község Önkormányzata Képviselő-testületének az első lakáshoz jutás támogatásáról szóló 7/2015. (VI.5.) önkormányzati rendelete

Az Önkormányzat fenti rendelete annak érdekében született, hogy a rászorultak számára az első lakás megszerzéséhez pénzügyi hozzájárulás nyújtson. Az ellátási forma a község közigazgatási területén történő lakótelek, vagy lakás megvásárlásának vagy lakás építésének (a továbbiakban együtt: lakásvásárlás) támogatására terjed ki.

Eszerint támogatásban részesíthetők

- a) azok a felpéci állandó lakhelyű házastársak vagy
- b) azok a felpéci állandó lakhelyű élettársak, akik egymással a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:5. §-ában szabályozott házasság megkötésére jogosultak

és akik életvitelszerű helyben lakásuk vagy letelepedésük érdekében közös tulajdonként önálló lakástulajdont kívánnak szerezni Felpéc község közigazgatási területén, feltéve mindkét esetben, hogy korábban lakáscélú önkormányzati támogatásban nem részesültek, ha korábban lakáscélú önkormányzati támogatásban nem részesültek (ha maguk, illetve családjuk korábban - a támogatással érintett ingatlanon kívül - lakás tulajdonjogával, vagy 50%-ot meghaladó tulajdoni hányadrésszel nem rendelkezett, vagy a kérelem benyújtásakor nem rendelkezik), és az önkormányzat felé nincs lejárt tartozása, továbbá családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tizennégyszeresét nem haladja meg.

A szociális ellátórendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek,

eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll. A rendeleteket az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján rendszeresen felülvizsgálja az Önkormányzat.

Felpéc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendelete – személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat érintő szabályozása

Felpéc Község Önkormányzata a személyes gondoskodás keretében a következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- *étkeztetés* (közétkeztetési megállapodás alapján, vállalkozó útján),
- *családsegítés* (az önkormányzat a családsegítést – az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok megsegítésére –a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat útján látja el)
- *házi segítségnyújtás* (az önkormányzat a házi segítségnyújtással járó feladatokat a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat útján látja el).

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Felpéc Község Önkormányzata csaknem két évtizede minden évben csatlakozik – a közelmúlt években az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett - a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz, melyet a megyei és települési önkormányzatok közreműködésével a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára írja ki a minisztérium.

A Képviselő-testület az ösztöndíj pályázatokat minden évben azonos tartalommal megalkotott képviselő-testületi határozatban jóváhagyott szabályzatban foglaltak alapján bírálja el.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi önkormányzat a települési önkormányzati dokumentumok (kölségvetési koncepció, gazdasági program, szolgáltatástervezési koncepció településképi arculati kézikönyv, településrendezési terv, településszerkezeti terv, településfejlesztési koncepció) elkészítése és módosítása során arra törekszik, hogy azok az esélyegyenlőségi programban meghatározott célokkal összhangban, azok elősegítését szolgálva kerüljenek elfogadásra.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Felpéc a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatai Többcélú Társulásának tagja.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása.)

A település az 1.1 pontokban említett jogszabályokon túl, a Kistérség Esélyegyenlőségi Programjában megfogalmazottakra támaszkodva készíti el saját Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Programban szereplő táblázatok a 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletben egységesen rendelkezésre álló, szabályozott tartalommal kerültek feldolgozásra. A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal és az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer adatbázisa (www.teir.hu) szolgáltak alapul. Emellett a Gyarmati Közös Önkormányzati Hivatal és annak Felpéci-Csikvándi Kirendeltsége, a Téli Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat, a helyi védőnői szolgálat, a Téli Járási Hivatal, a Felpéci Mesevilág Óvoda szolgáltatott adatokat a terv elkészítéséhez. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Bizonyos területek (pl. fogyatékkal élők helyzete) felmérését nehezíti, hogy alig áll rendelkezésre adat. Mivel a 2022. évi népszámlálási adatok még nem kerültek nyilvánosságra, csak a 2011. évi népszámlálás ide vonatkozó adatai állnak rendelkezésre, azok azonban már csaknem 12 évesek, így megbízhatóságuk kétséges.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A társadalmi leszakadás döntően a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. Ma Magyarországon a társadalmi különállás mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos - az állami szektorra, a társadalmi együttélésre és a gazdasági fejlődésre egyaránt kiható - társadalmi probléma. Ezért a társadalmi felzárkózáshoz feltétlenül szükséges törekedni egyfelől a szegénység okainak megszüntetésére, a szegénység kialakulásának megelőzésére, másfelől a szegénységből fakadó jelentős hátrányok csökkentésére.

Egyi legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések periferiáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények.

Nehéz megbecsülni a községünkben élő romák számát. A 2014-15. évekig a roma lakosság száma a 10 főt sem érte el (ennél is kevesebben vallották magukat a cigány nemzetiséghez tartozónak a 2011. évi népszámláláskor), ekkor azonban elkezdődött a szinte kizárólag a romániai magyar ajkú romák betelepődése, így jelenleg a cigányság esetében helyben akár 20-25 fővel is számolhatunk, ugyanakkor az országban előforduló, kifejezetten a cigányságra jellemző problémák Felpécen nem látszanak megjelenni. Kisebbségi önkormányzat Felpécen nem működik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

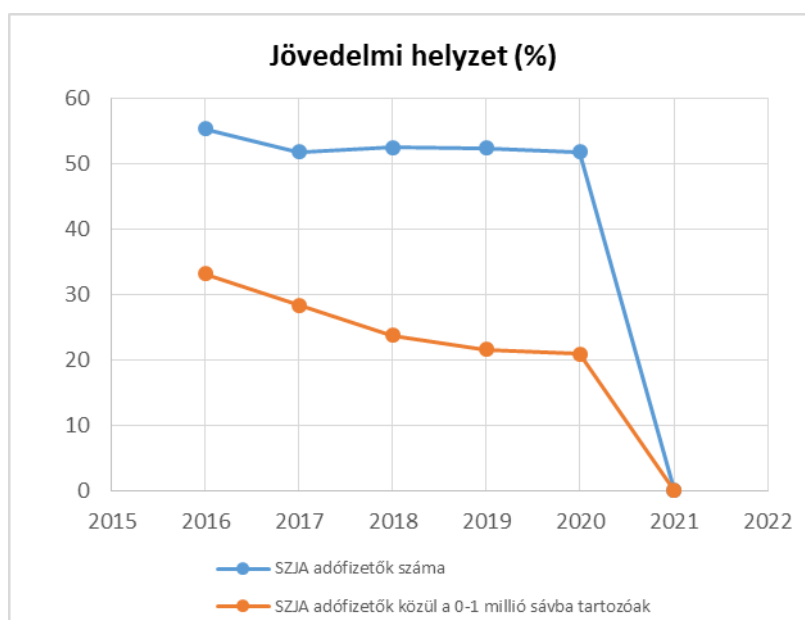
A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult feladat. Mivel pontos adattal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területeken összegyűjtött adatállományunkat közvetetten vesszük figyelembe.

„A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.” (Cserti-Csapó-Orsós, 2012.)

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	55,21	33,13
2017	51,71	28,31
2018	52,37	23,69
2019	52,30	21,53
2020	51,75	20,83
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A személyi jövedelemadót fizetők aránya az állandó lakosság körében 2016 óta állandóan 50% felett van, a tendencia folyamatos kismértékű növekedést mutat, miközben ugyanezen időszakban csökken a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

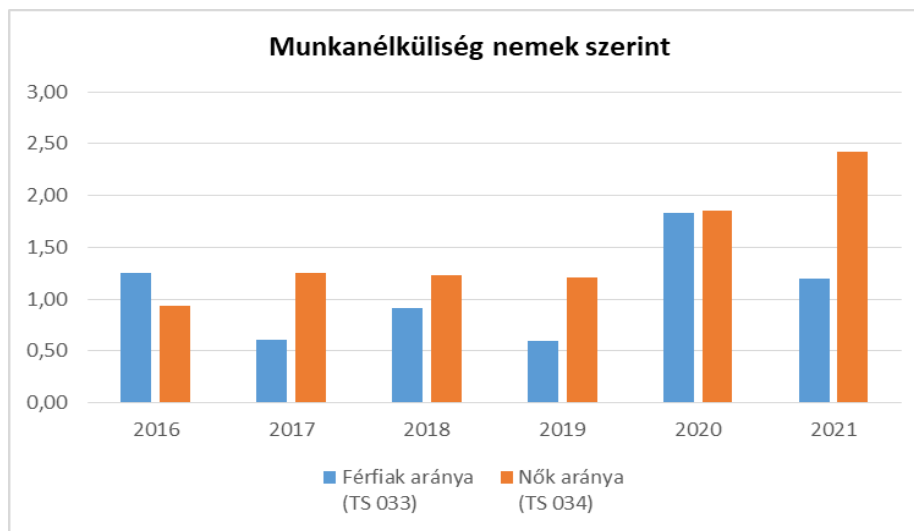
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

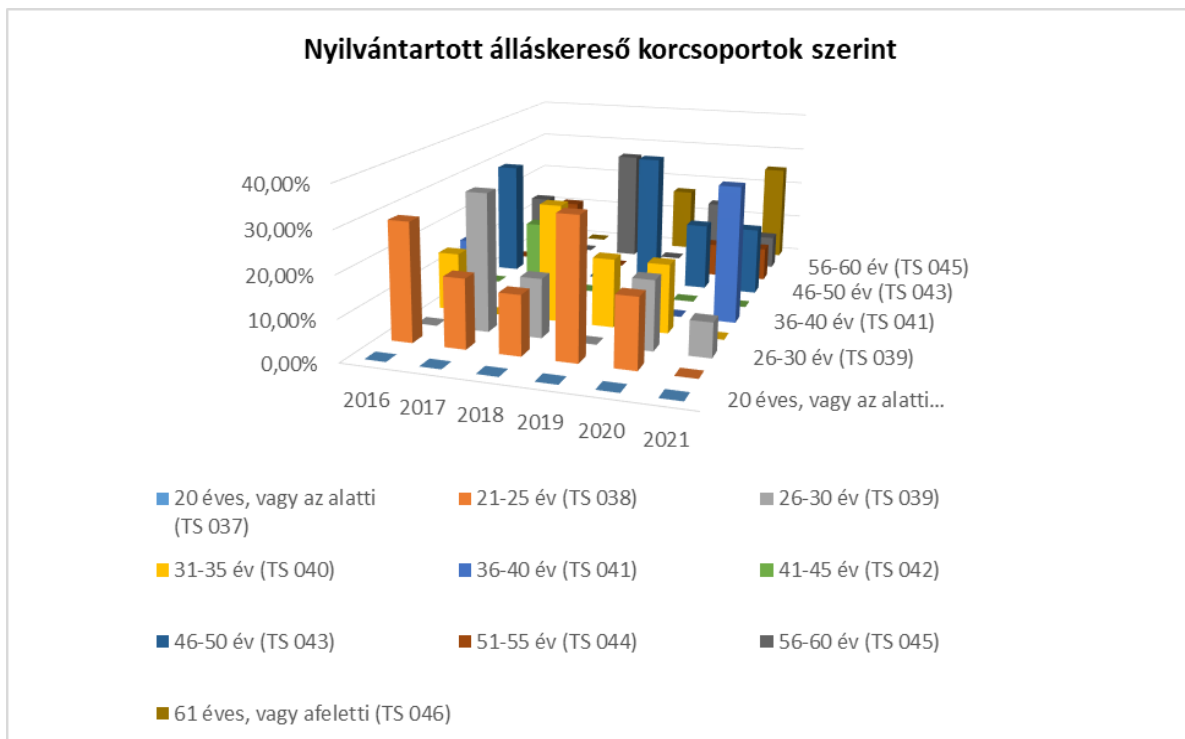
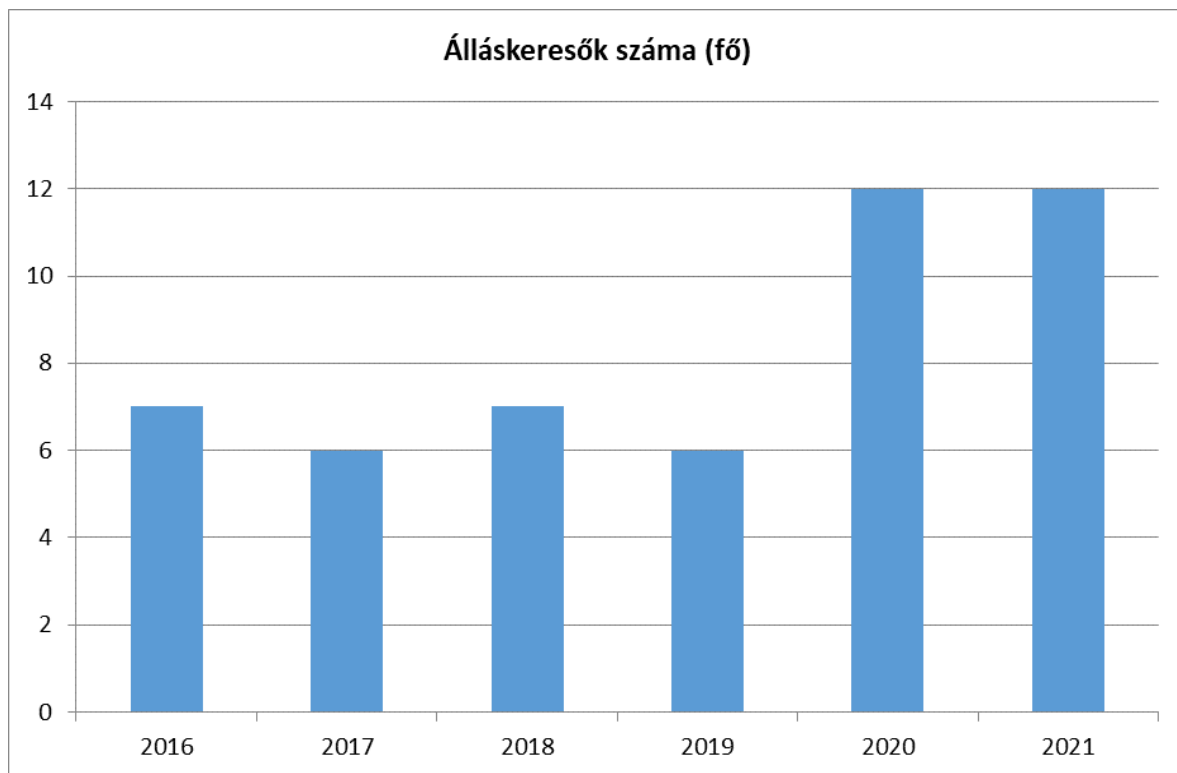
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	1,25	0,94	1,10%
2017	0,61	1,25	0,93%
2018	0,91	1,23	1,07%
2019	0,60	1,21	0,91%
2020	1,83	1,85	1,84%
2021	1,20	2,42	1,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

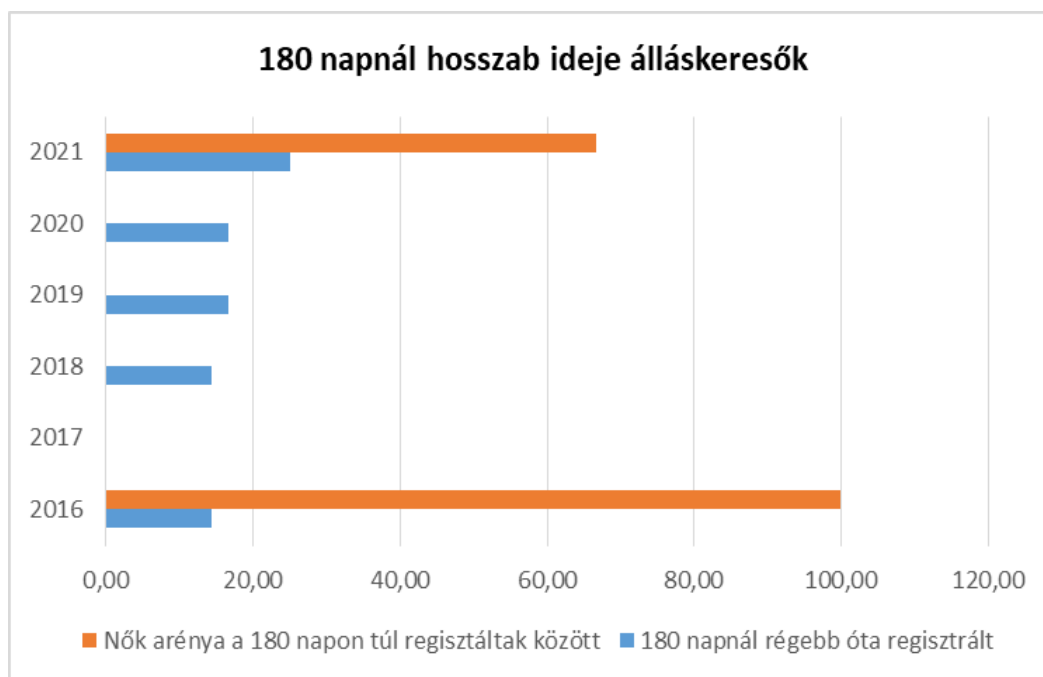
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	7	6	7	6	12	12
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	1,00	2,00	2,00	0,00
	%	28,57%	16,67%	14,29%	33,33%	16,67%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	2,00	1,00	0,00	2,00	1,00
	%	0,00%	33,33%	14,29%	0,00%	16,67%	8,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	2,00	0,00
	%	14,29%	0,00%	28,57%	16,67%	16,67%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
	%	14,29%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	1,00	0,00	2,00	2,00	2,00
	%	28,57%	16,67%	0,00%	33,33%	16,67%	16,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00	1,00
	%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%	8,33%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	0,00	2,00	0,00	2,00	1,00
	%	14,29%	0,00%	28,57%	0,00%	16,67%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00	3,00
	%	0,00%	0,00%	14,29%	16,67%	8,33%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	14,29	100,00
2017	0,00	n.a.
2018	14,29	0,00
2019	16,67	0,00
2020	16,67	0,00
2021	25,00	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

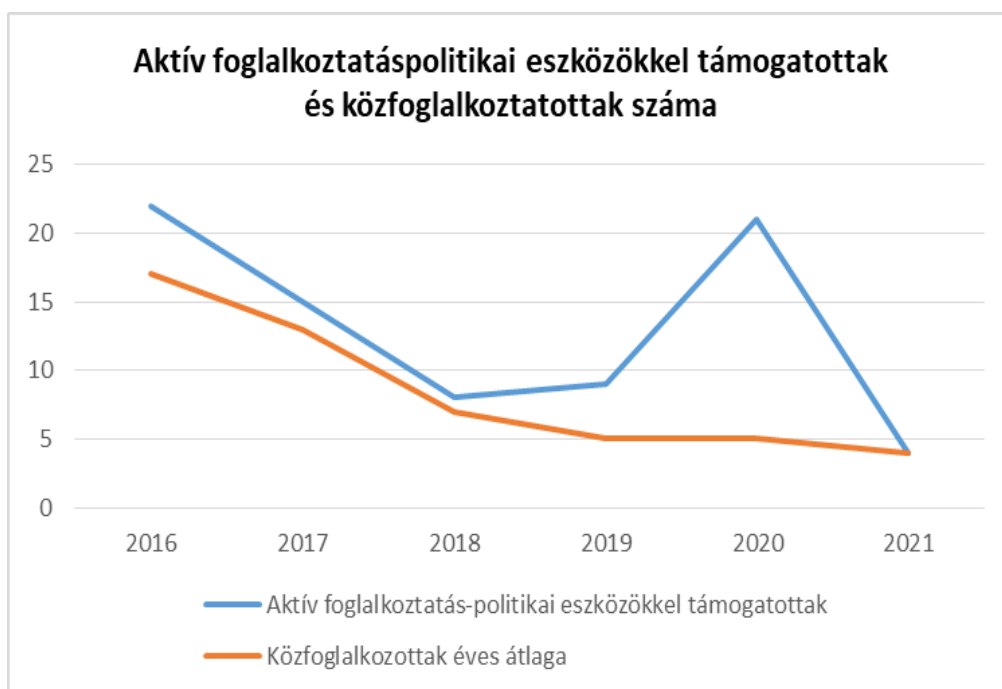
A nyilvántartott álláskeresők száma az elmúlt öt évben 6 és 12 fő közt mozgott Felpécen, ami munkaképes korú népesség 1,10 - 1,84%-a, így a munkanélküliség a községben nem mondható magasnak. A vizsgált években ugyanakkor nem látszik egy egyértelmű trend, hiszen a kiugró évek a kezdő év, illetve a 2020. és 2021. évek. A SARS-CoV-2 (COVID-19) járvány munkaerőpiacra gyakorolt negatív hatása volt a 2020-ban és 2021-ben meglóduló munkanélküliség. A járvány hatásai a nőket érintették a leghátrányosabban a 2021. évben. Tetten érhető ugyanakkor az is, hogy a középső években az összes regisztrált munkanélküli körében alulreprezentáltak a nők, mivel három éven keresztül (2018-20.-ig) azaz a munkanélküliséggel legkevésbé terhelt két évben, amikor összesen csupán 6-7 fő volt tartósan állástalan - valamennyi tartós munkanélküli a férfiak közül került ki.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A következő táblázat Felpéc regisztrált álláskeresőinek iskolázottságára vonatkozó adatokat prezentálják. Az eredmények azt mutatják, hogy a község nem rendelkezik rossz iskolázottsági mutatókkal. Elhanyagolható azok száma, akik nem rendelkeznek legalább általános iskolai végzettséggel.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	7	0	0,00%	0	0,00%	7	100,00%
2017	6	0	0,00%	0	0,00%	6	100,00%
2018	7	0	0,00%	0	0,00%	7	100,00%
2019	6	0	0,00%	1	16,67%	5	83,33%
2020	12	0	0,00%	2	16,67%	10	83,33%
2021	12	0	0,00%	3	25,00%	9	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerő-piacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	22	17
2017	15	13
2018	8	7
2019	9	5
2020	21	5
2021	4	4
2022	n.a.	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, saját adatbázis

A Téti Járásban 2012. óta működtek a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás mellett a települési start közmunka minta- és ráépülő programok. Jelenleg is csaknem száz fő dolgozik közfoglalkoztatottként a járásban. A korábbi minta- és ráépülő közmunka-programok 2019. február 28-ig tartottak. A 2019. évtől a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás volt az a lehetőség, amelyben a közfoglalkoztatottak tevékenykedhettek.

Felpéc Község Önkormányzata jelenleg 2 településről alkalmaz közfoglalkoztatottakat, összesen 6 főt. Az önkormányzat elsőrendű fontosságúnak tartja a közfoglalkoztatás folytatását, elsősorban a 2023-tól újra megnyíló lehetőség, a start közmunka mintaprogram keretei között.

A járás egyes települései az elmúlt 10 évben komoly eredményeket értek el a kiemelt cél: a közfoglalkoztatottak elsődleges munkaerőpiacra történő visszavezetése területén, a helyi adatok jól mutatják, hogy a felpéci közfoglalkoztatottak létszámának folyamatos csökkenése ugyanezen okra volt visszavezethető.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A munkavállalási lehetőség Felpécen viszonylag korlátozott, a közfoglalkoztatás okából a helyi önkormányzat az komoly szerepet vállal a foglalkoztatásban, ezen kívül elsősorban mezőgazdasági vállalkozások és kisiparos foglalkoztatók nyújtanak megélhetést kis létszámú munkavállalónak. A tömegközlekedés hiánya miatt a legközelebbi centrum, a járási székhely Tét igen kevés foglalkoztatási lehetőséget biztosíthat. A legtöbb községbeli foglalkoztatott a 22 km-re fekvő megyeszékhelyen, Győrben dolgozik, amely menetrend szerinti autóbusszal viszonylag könnyen elérhető. A vasútállomás távolsága és a megálló (személy)vonatok csekély száma miatt a vonatközlekedést a település lakosai igen ritkán használják.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	7	0
2017	6	1
2018	7	1
2019	6	0
2020	12	1
2021	12	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Felpécen a pályakezdő álláskeresők száma elenyésző, 2016-21. között évente legfeljebb 1 fő tartozott ebbe a csoportba, de 3 évben egyáltalán nem volt pályakezdő munkanélküli. Legutóbb 2020-ban volt regisztrált fiatal álláskereső, ez a munkanélküliek arányában nem érte el az 1 % ot sem. Csekély számuk miatt külön a pályakezdők foglalkoztatására nem szerveződött program a községben, ugyanakkor a Győri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett nyári diákmunka adta lehetőségekkel több évben is élt az önkormányzat.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Az illetékes járási foglalkoztatási osztály illetőleg a kormányhivatal foglalkoztatási szerve az elmúlt években több felnőttképzési programot indított (közvetített felnőttképzés, szakképzés, egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások, stb.) amelyben szép számmal vettek részt felpéciek is. Mivel a környékbeli alapfokú iskolák nem szerveznek hasonló képzéseket, a Győrben megtalálható szakképző iskolák a legközelebbi olyan oktatási intézmények, amelyekben a felnőttképzés hozzáférhető.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mivel a mélyszegénységben élők jellemzően inkább a kevésbé iskolázott társadalmi csoportból kerülnek ki, foglalkoztatásukra mód az önkormányzati közfoglalkoztatási programokban adódik, ennek a lehetőségnek a propagálására helyben az önkormányzat kifejezetten súlyt is helyez.

Ugyanakkor a romák e közfoglalkoztatási forma igénybevételét nem preferálják, foglalkoztatásukkal kapcsolatban sincs adat. Helyi tapasztalatok, melyeket elsősorban a szociális ellátásokkal kapcsolatos ügyek intézése során keletkeznek, azonban azt mutatják, hogy a romák szinte kivétel nélkül rendszeresen foglalkoztatva vannak, legnagyobb részben az egyszerű mezőgazdasági jellegű munkák területén és jellemzően az ún. egyszerűsített foglalkoztatás formájában.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a községben.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A 21. század elejétől kezdve az e-Magyarország-pont, majd a Digitális Jóléti Program célkitűzéseinek a megvalósítására a Hargitai Gusztáv Művelődési Központban működő könyvtár adja meg a lehetőséget az internethez valószerű hozzáféréshez a lakosság részére, több, önkormányzat által elnyert pályázat keretében végrehajtott fejlesztésnek köszönhetően, illetve időről-időre szervez digitális kompetenciafejlesztő előadásokat, képzéseket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	1,18%	3	42,86%
2017	6	0,99%	3	50,00%
2018	7	1,15%	4	57,14%
2019	6	0,96%	4	66,67%
2020	12	1,99%	7	58,33%
2021	12	1,89%	6	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőek ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	n.a.	-	3	42,86%
2017	0	0,00%	0	0,00%	3	50,00%
2018	0	0,00%	0	3,43%	4	57,14%
2019	0	0,00%	0	0,00%	4	66,67%
2020	0	0,00%	0	0,00%	7	58,33%
2021	1	8,33%	n.a.	-	7	58,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	1
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH, helyi adatbázis

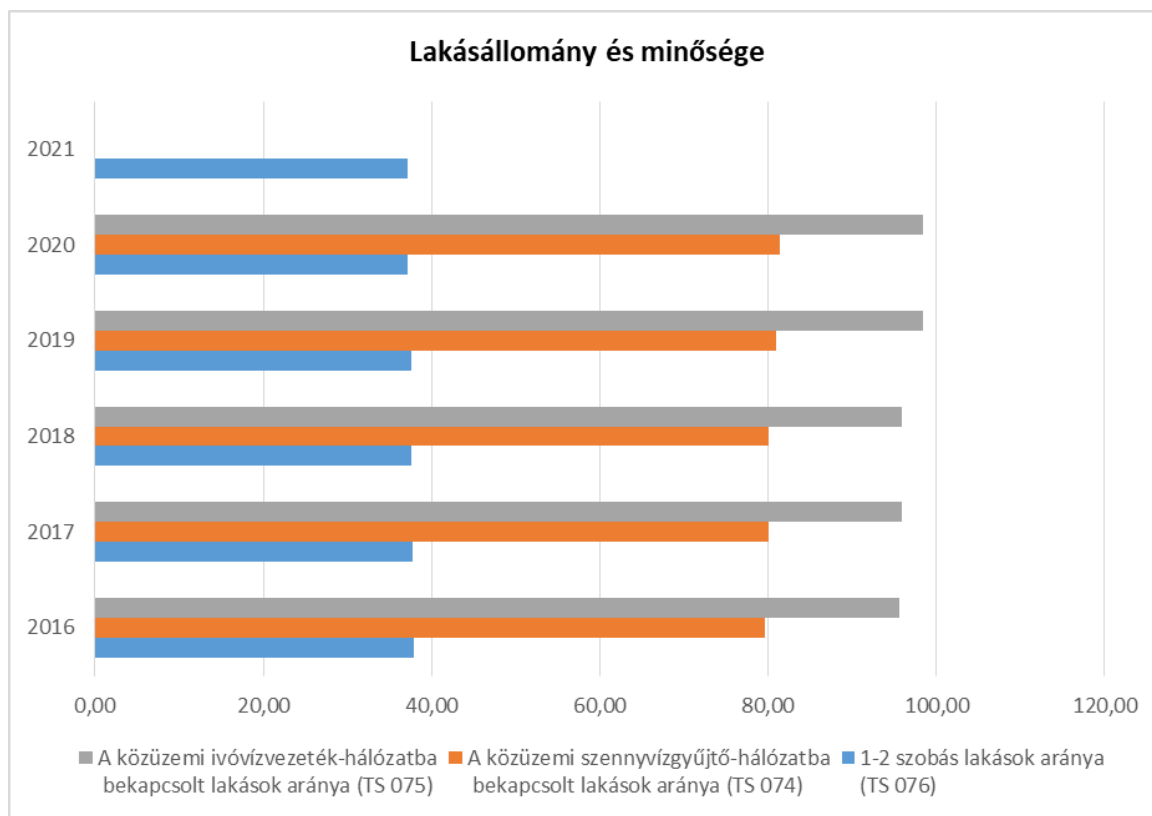
Az álláskeresői ellátásban részesülők aránya 2017. és 2021. között 50 % és 66 % közt mozog, azzal, hogy a 2019. évet nem tekintve a trend a lassú növekedés jeleit mutatja. Jelentősen visszaszorult és az időszakban „0”-hoz közelít vagy „0” a foglalkoztatást helyettesítő támogatás aránya. Ugyancsak ezek az adatok jelentkeznek az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás esetében is.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakás-állomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvíz-gyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	364	0	0,00	37,91	79,67	95,60
2017	365	1	2,74	37,81	80,00	95,89
2018	367	2	5,45	37,60	80,11	95,91
2019	367	0	0,00	37,60	80,93	98,37
2020	371	4	10,78	37,20	81,40	98,38
2021	371	0	0,00	37,20	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakás-állomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	364	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2017	365	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2018	367	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2019	367	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2020	371	n.a.	0	0	0	0	n.a.
2021	371	n.a.	0	0	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Önkormányzatunk sem bérlakással, sem szociális bérlakással nem rendelkezik. Magántulajdonú bérelhető lakások sem találhatók, a megürült lakásokat inkább eladják a tulajdonosok, bérbeadás elvétve fordul elő.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Felpécen, a község belterületén nem tudunk egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról. Mindenki számára biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok kizárólag a Sokorón lévő Szőlőhegyen találhatóak, ezek eredetileg vagy gazdasági célra épült és később átalakított építmények (pincék, présházak) vagy eredetileg is állandó lakhatásra készült épületek.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	609
2018	n.a.	462
2019	n.a.	471
2020	n.a.	482
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az időszakban megtorpant a településen élők eladósodásának a folyamata. A bírósági végrehajtók által kért adatszolgáltatásból, valamint az ingatlanárverési hirdetmények számából (0-5 db/év) következtethetünk arra, hogy nem növekedik az eladósodottság mértéke a községben.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A Szőlőhegyen található eredetileg gazdasági célra épült vagy eredetileg is állandó lakhatásra készült épületekben életvitelszerűen – a nem központi belterület státusú Halipusztá néhány lakójával együtt – 90 főt meghaladó számú személy lakik (2021. évi adat). A szőlőhegyi és halipusztai „lakóövezetek” közös jellemzője, hogy az ivóvíz- és elektromosáram-ellátottság szinte 100%-os, ugyanakkor a szennyvíztisztítási lehetőségek csatornázottság hiányában korlátozottak, a szőlőhegyi részen pedig a települési szilárd hulladék elszállításáról is az ottlakóknak kell gondoskodniuk. (A szennyvizet a lakók egyedi tisztítók létesítésével tudnák kezelni, a szilárd hulladék elszállítása a szervezett szemétszállítás bővítésével oldható meg.) Ugyancsak közös jellemző, hogy ezeken a helyeken hagyományosan évtizedek óta élnek felpéciek. A lakosság itt heterogén,

nemcsak életkori megoszlásuk, de szociális helyzetük, vagy az otthagadásra való indíttatásuk tekintetében is.

A szőlőhegyi területek megközelítése tömegközlekedéssel jónak mondható, hiszen a helyközi autóbuszmegállók a lakott részekhez közel helyezkednek el a 83-as főközlekedési utat és Kajárpécet összekötő út mentén. Éppen e körülménynél fogva az egyéb községi szolgáltatásokhoz is hozzájuthatnak különösebb nehézségek nélkül. Halipusztáról ugyanakkor csak a ritkán megálló vonatok jelentik a tömegközlekedést, buszjárat arrafelé nem közlekedik.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A községben sem telepek, sem szegregátumok nem találhatóak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településünkön élő állampolgárok a közszolgáltatások többségét helyben elérik. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben falugondnoki szolgálata útján nyújt segítséget.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi ellátás a helyi önkormányzat által biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- iskola-egészségügyi ellátás,
- védőnői ellátás.

Az egyéb alapellátási feladatokat a helyi önkormányzat társulásban, közös fenntartásban, illetve más települési önkormányzat által nyújtott szolgáltatás útján biztosítja.

Fogászati ellátás Gyórszemere-Szőlőhegyben működik, mely 4 km-re van településünkötől, menetrend szerinti autóbuszjáratokkal jól megközelíthető.

A legközelebbi gyógyszertár Téten van, 7 kilométerre, ám a tömegközlekedés hiánya miatt a betegek inkább a 22 kilométerre lévő Győr gyógyszertárainak szolgáltatásait veszik igénybe, amelyek autóbuszszal könnyen elérhetők.

A település lakói által igénybe vehető központi orvosi és fogorvosi ügyelet működik Győrben.

A védőnői szolgálatot a kajárpéc-felpéci körzeti védőnő látja el.

A fogyatékos személyek egészségügyi ellátása az egészségügy általános rendelőjében történik.

A szociális étkeztetést a települési önkormányzat helyi vállalkozóval kötött szerződés alapján biztosítja.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermek- orvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógy- szertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	19	7,90
2018	0	0	0	0	17	7,92
2019	0	0	0	0	17	3,00
2020	0	0	0	0	14	3,00
2021	0	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község egészségügyi ellátása jó színvonalú. Az egészségügyi alapellátást vállalkozó házi orvos biztosítja. A vegyes (felnőtt és gyermek) házi orvosi körzet Kajárpéc székhelyű, a rendelés ott heti 3, Felpécen heti 2 alkalommal történik, mindkét helyen jó tárgyi és személyi feltételek mellett. Az orvosi körzetre vonatkozó összesített adatok Kajárpéc település esetében szerepelnek.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A települési tüdőszűrő vizsgálat, koragyermekkor kötelező szűrések helyben, emlőszűrés és méhnyakrákszűrés Győrben illetve a téti Gyógyítóházban történik.

A helyi és a győri szűréseken a részvételi arány jó, annak ellenére, hogy utóbbiak esetében az utaztatásról a megfelelő menetrend szerinti autóbusz-közlekedés miatt az önkormányzat nem kell gondoskodjon. A téti szűrőprogramokat az önkormányzat saját falugondnoki szolgálata mikrobuszával segíti.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A rehabilitációs ellátások a viszonylag jó tömegközlekedéssel elérhető megyeszékhelyen, Győrben vehetők igénybe. A gyermekek fejlesztése – az intézménybe nem járó, vagy speciálisabb ellátást igénylő gyermekek esetében - Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása útján megoldott. Az óvodában a szükséges fejlesztő munkát saját munkavállaló vagy külső szakember megbízásával oldják meg.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étkeztetést szabályozó helyi közétkeztetési szolgáltatási szerződés érvényre juttatja a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet rendelkezéseit, a szolgáltató a rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott nyersanyag-kiszabási előírások szerint biztosítja a szolgáltatást – ez megfelelő garanciát nyújt arra, hogy az egészséges táplálkozás követelményei teljesüljenek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat által fenntartott sportpályák (hagyományos, füves és fedett) adnak helyet az ifjúsági és felnőtt labdarúgó csapatoknak. Szintén önkormányzati épületben kapott helyet a karate sportág is. E színhelyek alkalmasak a közösségi (tömeg-) sportrendezvények lebonyolítására is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Felpéc községben a lakosság részére az Önkormányzat a falugondnoki szolgáltatást és a szociális étkeztetést, a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulásának intézménye útján pedig a következő szociális ellátásokat nyújtja:

- házi segítségnyújtás,
- gyermekjóléti szolgálat,
- családsegítő szolgálat.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az önkormányzat tagja a Téti Kistérség Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (TKKEF), részt vett a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása 2020-2025. évi drogstratégiájának kidolgozásában. A TKKEF a prevenciót (elsődleges megelőzést) helyezi előtérbe, amely a résztvevők aktivitását biztosító, komplex, folyamatos, hosszú távú, személyiségfejlesztésen alapuló egészségfejlesztés, továbbá ösztönzi az interszektoriális együttműködést és hálózatépítést. Fontos cél a drogproblémában érintettekkel szolidáris helyi közösség megteremtése, olyan együttműködés kialakítása, ami elősegíti a droghasználat további terjedésének mérséklését, a problémás droghasználat megelőzését, illetve az általa okozott egyéni és közösségi terhek csökkentését.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt, sem eljárásra, sem szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Pozitív diszkriminációt biztosít a szociális területen Felpéc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 1/2015.(II.27.) önkormányzati rendeletének a pénzbeli és természetbeni ellátásokat érintő szabályozása (ld. 1.2. pont), továbbá a szociális célú tüzelőanyag-támogatásról szóló önkormányzati rendeletének a természetbeni tűzifa-támogatást érintő szabályozása (10/2022. (X.7.) önkormányzati rendelethez => 2. § (1) Az önkormányzat az e rendelet 5. §-ban meghatározott rendelkezésre álló kerete mértékéig a (2) bekezdésben meghatározott rászoruló és előnyben részesítendő, valamint a (3) bekezdésben meghatározott rászoruló jogosultakat ellenszolgáltatási kötelezettségtől mentes (térítésmentes) természetbeni támogatásként legfeljebb 5 erdei m³ szociális tűzifa-támogatásban részesíti. A támogatásra jogosultat a tűzifa lakcímére ingyenesen szállítva illeti meg.

(2) A támogatásra jogosult rászoruló és egyben előnyben részesítendő

a) személy az, aki a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló szerint

aa) aktív korúak ellátására,

ab) időskorúak járadékára,

ac) akár természetbeni, akár pénzbeli formában nyújtott települési támogatásra (e támogatásban részesülők közül különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viselésével kapcsolatos támogatásra) jogosult,

b) család az, amelyben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos gyermekeket nevelnek.

(3) A támogatásra jogosult rászoruló a (2) bekezdés alá nem tartozó az a személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg:

a) egyedül élő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 400 %-t,

b) az a) alpont alá nem tartozó személy esetében a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-t.

(4) A tűzifa-támogatás ugyanazon lakott ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és a háztartások számától.).

Az Önkormányzat a szociális étkeztetés keretében az alacsony jövedelműek számára jelentős kedvezményt biztosít, a falugondnoki szolgálat pedig térítésmentesen helybe szállítja az ételt minden jogosult számára. Népkonyha nem üzemel.

Az egészségügyi ellátórendszer keretein belül a szolgáltatásokhoz való hozzáférést a falugondnoki szolgálat segíti.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehán kioztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) *közösségi élet színterei, fórumai;*

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	igen	5 648	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) *közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;*

A községben nincsenek olyan csoportok - sem nemzetiségi-etnikai, sem más alapon kialakulva – melyek az átlagtól eltérő módon élnének vagy másokkal rossz viszonyt ápolnának. A lakosság körében nem tapasztalhatók kezelést igénylő, vagy egyáltalán szembetűnő konfliktusok.

c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;*

A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a civil- és gazdasági szervezetekben jelen van, jellemzően felajánlásokban, vagy önkéntes munkában nyilvánul meg.

Az önkormányzat ezen túl a község minden újszülöttje után pénzbeli gyermekáldási támogatásban részesíti a családot. Év végén pedig az idősek és a gyermekek 65 év felett természetbeni (helyi termék) vagy pénzbeli támogatást kapnak.

A helyi polgárőr egyesület részt vesz az önkormányzati rendezvényeken, ünnepségeken, segíti az intézmények munkáját, jelenléte emeli a lakosság biztonságérzetét.

d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;*

Felpécen nemzetiségi népesség csupán igen csekély számban, a többségi társadalomba teljesen betagozódott életmóddal és szokásokkal él. Kulturális sokszínűségről emiatt a községben nem beszélhetünk, így identitás-megőrzési lehetőségek és feladatok sincsenek.

e) *helyi lakossági önszerveződések.*

A települési önkormányzat közművelődési intézmény hiányában szűkös lehetőségei szerint biztosítja a kultúrához való hozzáférést. A művelődési ház nagyterme és a fedett sportpálya áll rendelkezésre a helyi kulturális rendezvényeinkre.

A településen könyvtári szolgáltató hely működik. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Tér 2013-tól a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) működtetésével támogatja Győr-Moson-Sopron megye lakosságának könyvtári ellátását, 2018-ban 161 településsel

kötött megállapodást, így egyre növekszik a helyben elérhető minőségi könyvtári szolgáltatások köre.

A helyi közösségi élet motorja a Felpécért Alapítvány, amely az önkormányzattal együttműködve számtalan kulturális, közművelődési rendezvényt szervez, illetve annak szervezésében részt vesz. Az Alapítvány működteti a Tájházat, amely 2008. óta múzeumi kiállítóhely minősítésű, 2018-ban a múzeumi kiállítóhelyet egy régi zsúpfedeleles pince felújításával és kiállítások rendezésére alkalmas színhellyé történő alakításával bővítette az Alapítvány egy sikeres önkormányzati pályázat segítségével.

A civil szervezetek, a Felpécért Alapítvány, a Polgárőr Egyesület, a Felpéci Sportkör SE tevékenységeikkel járulnak hozzá településünk fejlődéséhez. Az Önkormányzat tevékenységükhöz a szükséges anyagiakat biztosítja.

Településünk lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük, együtt próbálunk megoldásokat kidolgozni.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a településüzemeltetési feladatok, valamint a közterületek tisztántartása biztosított. A település lakói számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat gondoskodik a közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő megszervezéséről.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások hosszú távon való fenntartása.

A településen élők élhető életminősége, a mindennapi élet alapfeltételeit tartalmazza, amelyhez hozzátartozik, a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők, a humán-szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodai, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, hosszú távon való minőségi fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az időnyellegű alkalmi munkavégzés, amely azonban nem nyújt létbiztonságot	A start közmunka-program fenntartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek
A mélyszegénységben élő munkanélküliek kisebb hányada nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra.	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatási munkatapasztalatok segítségével
A mélyszegénységben helyzetének felmérése, nyomon követésük nem biztosított.	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vételük.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	488	489	977	49,95%	50,05%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			36	3,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	91	70	161	9,31%	7,16%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	10	11	21	1,02%	1,13%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermekjóléti szolgálat észlelő és jelzőrendszert működtet, melynek keretében kezdeményezik, szervezik és összehangolják az érintett személyek és szervezetek részvételét, annak érdekében, hogy a gyermekeket általában veszélyeztető okokat feltárják, és egyes gyermekek veszélyeztetettségét időben felismerjék. A rendszeres jelzőrendszeri megbeszélések az oktatási-nevelési intézmények ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők és az önkormányzat képviselőjének részvételével zajlanak.

A család-és gyermekjóléti szolgálat családgondozójával az önkormányzat kapcsolata rendszeres. Fogadóórát a községben hetente egy napon tart. A telefonon való elérhetőség biztosított. A gyermekjóléti szolgálat elérhetőségéről, a szolgáltatás helyéről, idejéről a lakosságot az önkormányzat tájékoztatja. A szolgáltatásokat nem kell kérni, térítésmentesen lehet igénybe venni. A család-és gyermekjóléti szolgálat működésével kapcsolatban megállapítható, hogy jó kapcsolatot sikerült kialakítani az önkormányzat, a védőnő, gyermekintézmények és a szolgálat között.

Védelembe vételre jellemzően azoknál a gyermekeknél kerül sor, akiket a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai korábban az alapellátásban már gondoztak.

A védelembe vétel legjellemzőbb és leggyakoribb okai:

- a szülők közötti egyre súlyosabb és mélyebb konfliktusok, gyermekek előtt zajló veszekedések, tettlegesség
- magatartási problémák, csavargás, bűncselekmény elkövetése, felszínes szülő-gyerek kapcsolat.

A községben – a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatója szerint – az alábbi területek igényelnek valamilyen beavatkozást a szakemberek részéről:

- gyermeknevelési nehézségek,
- magatartás-, és teljesítményszavar,
- anyagi, megélhetési problémák,
- családi konfliktusok
- szülő, vagy család életvitele.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	5	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	3
2020	0	0
2021	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	9
2018	13
2019	13
2020	15
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat, melynek oka, hogy a családok egy főre jutó nettó jövedelme fokozatosan növekedett. A pozitív eltérés okai különösen a minimálbér növekedésében, a GYED/GYES-extra bevezetésében, a személyi jövedelemadó adókedvezménye növekedésében kereshetők.

A jogosultsági összeghatár általában az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-a (38.475 Ft), míg a tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelő, vagy gyermekét egyedül nevelő, valamint a nagykorú kérelmező esetében az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145%-a (41.325 Ft), mely mértékeket a veszélyhelyzet ideje alatt magasabb összeghatárra emelt a jogalkotó.

b) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	-
2017	0	0	-
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	0	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

a) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Ingyenes az iskolai étkezés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára, 50%-os támogatottságú a tartósan beteg, vagy fogyatékos gyerekek számára. Az óvodában a gyermekek túlnyomó többsége ingyenesen étkezik. Nyári gyermek-étkeztetésre az utóbbi két évben nem volt igény, rászorultság.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv- ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásba n részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A községben román állampolgárságú gyermekek élnek a bevándorolt roma családokban. Az óvoda- és iskolaválasztás szabadsága őket is megilleti, a körzeti intézményeknek az érintetteket fel kell venniük. A Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermekegészségügyi Szolgálatától és a védőnőtől származó információk szerint a szülők nagy súlyt helyeznek a gyermekek megfelelő oktatására, a tankötelezettség teljesítése esetükben semmilyen problémába nem ütközik.

c) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A köznevelési törvény értelmében a nem magyar állampolgár kiskorút óvodai ellátás tekintetében a menedékjogra szóló törvény rendelkezései szerint a magyar állampolgárokkal azonos jogok illetik meg. A nem magyar állampolgárságú szülők/gyermekek tartózkodási jogcímét igazoló dokumentumokat a beiratkozáskor be kell mutatni.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Felpécen nem alakultak ki szegregátumok, a lakások többsége belterületen épült, a külterületen és a nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás céljára használt ingatlanok lakói a szükséges közszolgáltatásokhoz hozzájutnak. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, a közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását a településen élőknek, a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő által ellátott települések száma kettő: Kajárpéc (székhely) és Felpéc. A két település egy védőnői körzetet képez, a védőnői szolgálatra/körzetre vonatkozó összesített adatok Kajárpéc település esetében szerepelnek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek ellátása vegyes (felnőtt- és gyermekorvosi) szolgáltatással megoldott, hetente kétszer van tanácsadás, rendelés, a 2018-ban felújított orvosi rendelőben. A házi orvosi praxis évek óta betöltött, a házi orvos nyugdíjasként látja el feladatát. A fogorvos a szomszédos Győrszemerén érhető el.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában elvégezhető fejlesztések helyben megoldottak, a pedagógiai tervekben ezek feltételei biztosítottak. Egyéb fejlesztések leginkább a megyeszékhely Győrben érhetőek el.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Miután Felpécre nem jellemző, hogy mélyszegénységgel, gyermekszegénységgel, telepszerű lakhatással terhelt település lenne, ezért fel sem merült gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások, gyermekházak, tanodák létesítésének igénye. A gyermekjóléti alapellátások közül kizárólag a gyermekjóléti szolgáltatás működik a községben.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A községben működő óvoda a 2,5 évet betöltött gyermekeket a 2022. évben tudta fogadni, jelenleg azonban már az emelkedő gyermeklétszám miatt az óvodaköteles gyermekek fogadása is komoly gondokkal jár, tekintettel arra, hogy a 25 fő férőhelyes, egycsoportos óvodában 2023 szeptemberétől 50 főt meghaladó gyermek jár majd, amelynek egyelőre az infrastrukturális feltételei nem adóttak. A megnövekedő létszám újabb csoport alakításának szükségességét vetíti előre, ez pedig csupán az óvodaépület bővítésével lenne elérhető. Az önkormányzat már dolgozik a bővítéshez szükséges pénzügyi források előteremtéséért.

0-2,5 éves gyermekek napközbeni ellátása a községben nem megoldott. Mivel az óvoda 2,5 éves kortól fogadni tudta az óvodát kezdő gyermekeket, a szülők pedig jellemzően a gyed végéig, tehát 2 éves korig maguk vannak otthon a kisgyermekkel, nagyon rövid az az időszak, amikor a napközbeni ellátás megoldására valós szükséglet van, erre pedig intézményt létesíteni, illetve fenntartani az évente hullámzó születésszám mellett nem gazdaságos és nem is kiszámítható. Ez a megfontolás – tehát a célszerűség és a gazdaságosság – tartotta vissza eddig az önkormányzatot attól, hogy saját bölcsődei férőhelyek létesítése iránt lépéseket tegyen. Erősítette ezt a elgondolást az is, hogy a szomszédos Téten és Gyömörén rendelkezésre áll bölcsőde.

Ugyanakkor a gyakorlat inkább azt mutatja, hogy a szülők többsége, akik Győr irányába járnak dolgozni, elviszik a gyerekeiket valamelyik győri bölcsődébe, aminek az esetek túlnyomó többségében az a következménye, hogy a gyermeket óvodába is ott járatják, ennél fogva e gyermek számára Felpéc csak egy „alvó” település, ahol nem ismeri a kortársait, nem itt szociálizálódik és valószínűleg az általános iskolát sem a kötelező felvételt biztosító intézményben, hanem Győrben fogja megkezdeni, így a településünkhöz kötődése kevésbé fog kifejlődni.

Mindezek, és azon körülmény miatt, hogy a községben az építési telkek iránt a közel-múltban nagyon megnőtt a kereslet, eladó ház sincs már a községben és a népesség, benne ezzel a korosztállyal, folyamatos növekedést mutat elsősorban a belső migráció (idevándorlás) miatt, minden valószínűség szerint nem lesz elkerülhető a bölcsőde létesítése a közeli jövőben.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi ellátást a Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Téti Járási Hivatal biztosítja. A jegyző államigazgatási eljárásban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapít meg, valamint részt vesz a családvédelmi koordinációban.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közbenjárásával vehetőek igénybe ezen szolgáltatások.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A sport-szabadidős programok – rendszeres és rendkívüli edzések, sportnapok, szakcsoportok, képzések, tematikus megmozdulások – fő szervezői a helyi egyesületek és intézmények. Minden gyermek joga a szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége. Óvodán belül az óvodás korú gyermekek egészségre nevelése valósul meg, szabadidős programokat szervezünk a gyerekek részére. Nyaranta a Felpécért Alapítvány napközis foglalkozásai, valamint, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat szervezésében megvalósuló programok biztosítanak elfoglaltságot a gyerekeknek. Problémát jelent, hogy a településen a játszóterek felújítása és biztonságossá tétele elengedhetetlenül szükséges.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei);

A gyermekétkeztetést az önkormányzat vásárolt szolgáltatás igénybevételével biztosítja, szem előtt tartva a gyerekek életkorának és szükségleteinek megfelelő étrend biztosításának lehetőségeit. Az ingyenes, vagy kedvezményes gyermekétkeztetéshez településünkön minden rászoruló hozzá jut. Nyári gyermekétkeztetésre a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal egyeztetve az utóbbi években nem volt kifejezett igény.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Felpécen nincsenek olyan mértékben eltérő kultúrájú gyermekcsoportok, a hátrányos helyzetűek száma sem olyan volumenű illetve szocializációjuk sem annyira eltérő, hogy külön programszervezést igényelne integrációjuk. Ezt mutatja, hogy a közösségi programokban is részt vesznek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére nem volt példa.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A minden évben pályázat útján biztosított szociális tüzelőanyag igénylése és a jogosultság megállapítása során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített hátrányos helyzetű gyermekes családok előnyt élveznek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	27	1	3,70
2017	34	4	11,76
2018	29	0	0,00
2019	23	0	0,00
2020	21	0	0,00
2021	25	0	0,00
2022	32	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	n.a.
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	9	n.a.
2022	n.a.	5	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	1	8
2021	1	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára / óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt, db)	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6,30	16
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	1
Gyógypedagógusok létszáma *	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

* vásárolt szolgáltatás útján Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekek csoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	1	25	1	27	0	0	27
2017	n.a.	1	25	1	34	0	0	34
2018	n.a.	1	25	1	29	0	0	29
2019	n.a.	1	25	1	23	0	0	23
2020	n.a.	1	25	1	21	0	0	21
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Községünkben hátrányos megkülönböztetés, jogellenes elkülönítés, szegregációs jelenség az oktatás-nevelés területén sem tapasztalható.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Mivel Felpécen egy óvoda van, iskola pedig nem működik, esetünkben nincs mód összehasonlításra.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A minden évben pályázat útján biztosított szociális tüzelőanyag igénylése és a jogosultság megállapítása során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített hátrányos helyzetű gyermekes családok előnyt élveznek.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Óvoda épülete nem alkalmas több óvodai csoport befogadására	Új csoportszoba és kapcsolódó kiszolgáló helyiségek kialakítása
A településen található játszóterek állapota nem mindenhol kielégítő	A településen található játszóterek biztonságossá tétele, szabványosítása
Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára nehezített a továbbtanulás	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A munkaerő-piacon való elhelyezkedés lehetősége nehezebb azok számára, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a gyesen, gyeden lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt,

annak ellenére, hogy a második csoportba tartozó idősebb korúak számára a 40 éves szolgálati idő megléte esetén az öregségi nyugdíjazás, a harmadik csoportba tartozók egy része számára a gyes- vagy gyed-extra igénybevételével jelentősen csökkenthetők a hátrányok.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

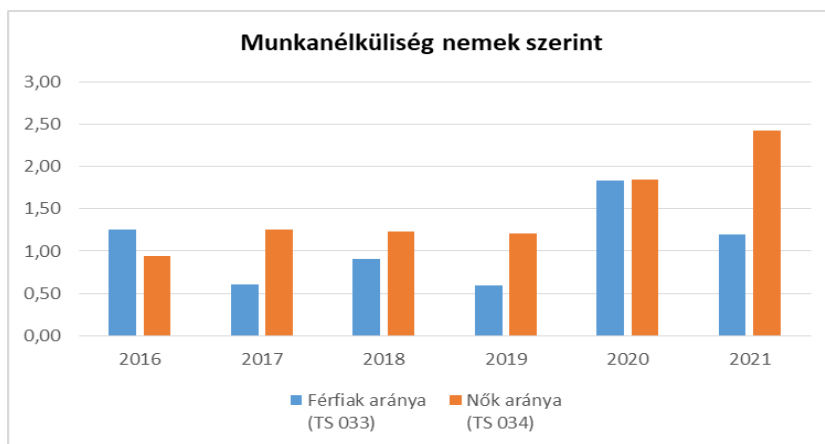
Az önkormányzat 2012. évtől folyamatosan az állam által támogatott közfoglalkoztatási programokban vesz részt. A program egyik fő célja, hogy a településen élő munkanélküli nőket, minél nagyobb mértékben tudja foglalkoztatni, mivel szükségesnek tartja, hogy nőkre szabott foglalkoztatási programok kezdeményezése. A településen bölcsőde nem működik, így a 0-2,5 éves korosztály napközi felügyeletét az önkormányzat egyelőre nem tudja biztosítani. A gyermekszületési ráta és a belső migráció (idevándorlás) növekedése miatt ugyanakkor folyamatos növekedést mutat ennek a korosztálynak a létszáma is, ezért szükséges lesz bölcsőde létesítése a közeli jövőben.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	1,25	0,94	1,10%
2017	0,61	1,25	0,93%
2018	0,91	1,23	1,07%
2019	0,6	1,21	0,91%
2020	1,83	1,85	1,84%
2021	1,2	2,42	1,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

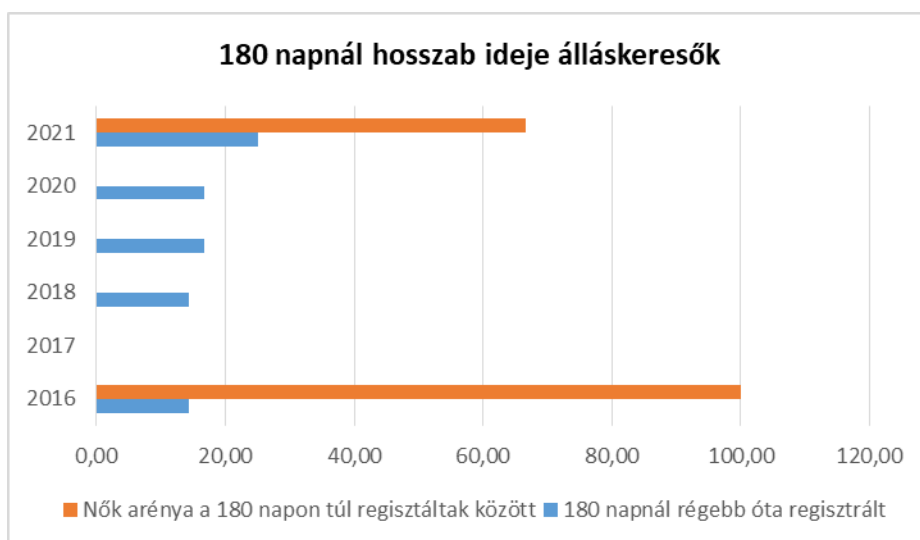
Településünkön az önkormányzat a munkanélküliek foglalkoztatását jelenleg is a közmunkaprogram keretén belül oldja meg. A közfoglalkoztatottak kb. 80%-át teszik ki a nők az elmúlt 4 évben. Nem utolsó sorban ennek tulajdonítható, hogy a 2016. évtől kezdve a női munkanélküliség igen alacsony szinten mozog a községben.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

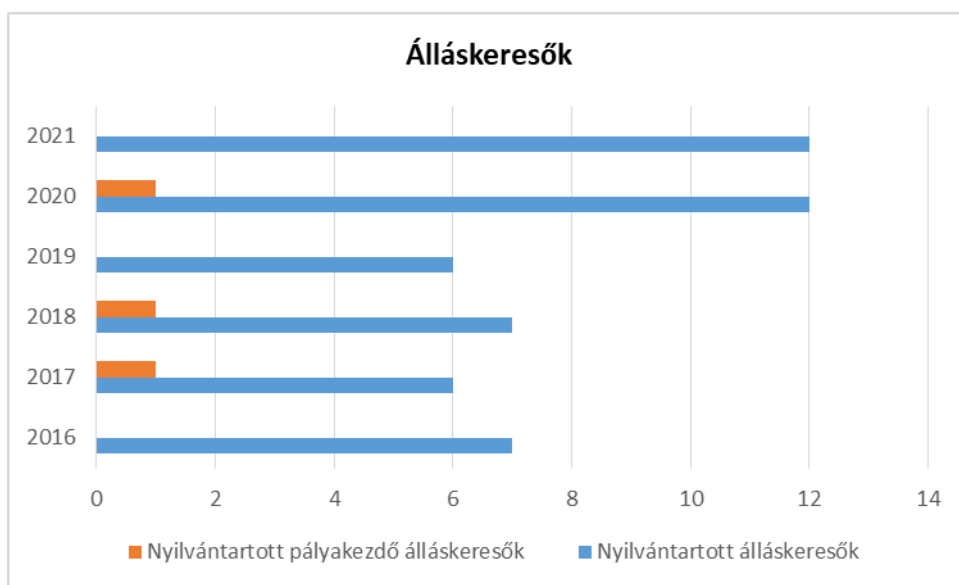
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	14,29	100
2017	0	n.a.
2018	14,29	0
2019	16,67	0
2020	16,67	0
2021	25	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	7	0
2017	6	1
2018	7	1
2019	6	0
2020	12	1
2021	12	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatását segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (pl. nehéz fizikai munka). A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. a kertész, szociális ápoló, takarító, stb. képzések, melyeket a járási hivatal foglalkoztatási osztálya indít, ők jelentkeznek, őket vonják be.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit nem csupán végzettségük, hanem családi, szociális helyzetük is ronthatja, mivel az alacsony iskolai végzettség gyakran együtt jár a rossz szociális helyzettel, a szociális hátrányok pedig nemritkán öröklődnek az egymást követő generációkban.

Egy egyedülálló alacsony végzettségű nő nagyobb eséllyel talál munkát, mert vállalni tudja a több műszakot, vagy a folyamatos munkarendet, ugyanakkor ezt egy család, kisgyermekes nő aligha teheti meg. A nők képzése, továbbképzése szintén megoldást jelenthet, a nyelvi, informatikai képzések elősegíthetik a távmunkában, vagy rugalmas munkaidőben való elhelyezkedést.

Az önkormányzat a közfoglalkoztatásban tudja biztosítani az alacsony végzettségű nők alkalmazását.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos cél. A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, mint a bérkülönbségek, a munkakör betöltéshez alkalmasság esetén is a munkáltató nem a női munkae-rőt alkalmazza elsődlegesen. Az azonos munkáért járó eltérő bérezés, vagy az előmeneteli lehetőségek beszűkülése a jellemző. A közigazgatásban e problémaforrás, a közalkalmazottak és köztisztviselők esetén nem ilyen erőteljesen megfigyelhető jelenség.

A bérszakadékot befolyásolja a nemek által űzött foglalkozások különbözősége, a munkáltatók női karrierépítéshez és a családi kötelezettségekhez való viszonyulása, az átláthatóság és a közvetlen hátrányos megkülönböztetés.

Önkormányzatunk, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének, és más téren sem alkalmaz hátrányos megkülönböztetést. Ezek megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is tudja biztosítani az esélyegyenlőséget.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Községünkben nincsen sem önkormányzati, sem egyházi fenntartású, a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsőde, vagy családi napközi hálózat.

A községben működő óvoda a 2,5 évet betöltött gyermekeket a 2022. évben még tudta fogadni, jelenleg azonban már az emelkedő gyermeklétszám miatt az óvodaköteles gyermekek fogadása is komoly gondokkal jár, tekintettel arra, hogy a 25 fő férőhelyes, egycsoportos óvodában 2023 szeptemberétől 50 főt meghaladó gyermek jár majd, amelynek egyelőre az infrastrukturális feltételei nem adóttak. A megnövekedő létszám újabb csoport alakításának szükségességét vetíti előre, ez pedig csupán az óvodaépület bővítésével elérhető. Az önkormányzat már dolgozik a bővítéshez szükséges pénzügyi források előteremtéséért.

A 0-2,5 éves gyermekek, akiknek a létszáma a természetes szaporodás és az idevándorlás miatt növekszik a községben az igen közeli jövőben szükségessé válik valamely bölcsődei forma (minibölcsőde, családi bölcsőde vagy bölcsőde) fizikai feltételeinek kialakítása és vagy az önkormányzat vagy más helyi jogi vagy természetes személy általi működtetése.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező, életvitelszerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

A védőnői tevékenység helyszínei többek között: a tanácsadóban önálló fogadóóra, illetve várandós és csecsemő tanácsadás.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Önálló tanácsadás keretében településenként heti 2 óra csecsemő- és heti 2 óra várandós tanácsadás van meghirdetve. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

Családtervezésről a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek jó része ma még felderítetlen. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A kapcsolati erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyerekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresen a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt.

Településünkön a kapcsolati erőszakra vonatkozó adatok nem ismertek.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Fő profiljuk az anyaothtoni elhelyezés. Az 1997. évi XXXI. törvény kimondja, hogy „Az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított, és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől”.

Az anyaoththonok elsődleges feladata a prevenció, a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása. Településünkön a gyermekjóléti szolgáltatást, mint a családgondozást is a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatainak Többcélú Társulása intézménye látja el. A krízishelyzetben lévő családokat a szolgálat látja el, a megfelelő tájékoztatás segítségével.

Településünkhöz 22 km-re, Győrben található a legközelebbi anyaoththon.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat élen jár a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésében. Bár a Képviselő-testületnek csupán 25-a nő, addig a közös önkormányzati hivatal dolgozóinak több mint 75%-a nő.

Ugyanilyen vagy magasabb arányban foglalkoztatja az önkormányzat egyéb munkavállalói között a nőket. A nők szerepvállalása a civil szférában szintén nagyobb, mint a férfiaké.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A hátrányos helyzet kialakulásának leghatékonyabb módja a megelőzés: a családnak, mint a társadalmi védőháló legelemibb alkotóelemének megerősítése.

A családok egységének a védelme fontos és összetett feladat: a krízisbe került családok helyzetének kezelése, és a biztonságot jelentő állapot helyreállítása mellett a funkciójukat probléma nélkül ellátó családok védelme is elengedhetetlen. Az egységet alkotó családokban is adódik számos helyzet az életciklus során - a gyermeknevelésben, a felnövekvő fiatalok életében, a gyermekek felnövekedésével magukra maradó szülők kapcsolatában vagy az idősebb generáció elmagányosodásában - amelyek kihatással vannak a családtagok testi-lelki egészségére, ezáltal munkaképességére, foglalkoztatására és szociális helyzetére. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nem könnyű beszélnünk.

Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a problémák tekintetében. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmódelben is keresendő, mi szerint a nőnek a fő feladata a családban a ház körül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közművelődésnek, a sport és szabadidő eltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál.

A nők várható élettartama meghosszabbodásának trendjét veszélyezteti, hogy a társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	Hozzájárulás a párkapcsolati, családon belüli erőszak megelőzéséhez információk átadásával
A nők piacképes szakma hiányában nehezen tudnak kilépni az elsődleges munkaerőpiacra	A nők piacképes szakmák megszerzéséhez segítése
A nyári szünidőben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szünidei gyermekfelügyelet megszervezésével biztosítani a nők munkába járását

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. A demográfiai öregedés az időskorúak népességen belüli arányának emelkedése, míg a népesség fiatalodásán ennek az ellenkezőjét értjük.

A demográfiai öregedés, illetve a népesség átlagos életkorának növekedése részben az alacsony termékenység következménye, ám az alacsony termékenység mellett nagy szerepet játszik az életésélyek javulása, az idősök abszolút számának jelentős emelkedése is. A korösszetétel változásainak harmadik összetevője a vándorlás. Ez elvileg a népesség fiatalodásának és öregedésének egyaránt tényezője lehet – attól függően, hogy milyen korúak a ki- és bevándorlók. Amikor kizárólag a demográfiai öregedésről gondolkodunk, gyakran elfelejtjük, hogy a várható élettartam növekedésével, az egészségi állapot javulásával az időskor alsó határa is felfelé tolódik. (Például ma 60 évesnek lenni társadalmilag mást jelent, mint 50 évvel ezelőtt jelentett, és mást, mint amit feltehetően 50 év múlva jelenteni fog.)

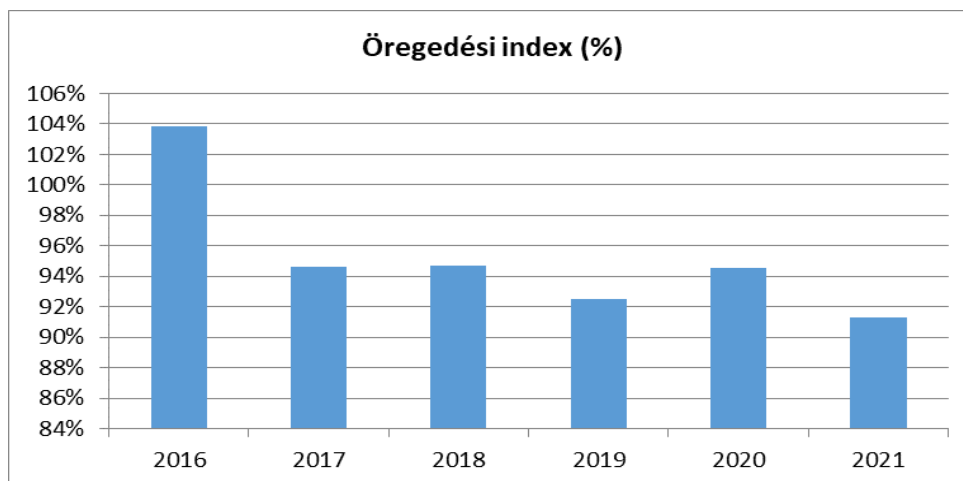
Kitérve a nemek közötti esetleges megkülönböztetésre, Európai Unió összehasonlításban Magyarországon (másik három állammal, így pl. Dániával együtt) a legkevesebb a különbség a férfiak és a nők nyugdíja között.

A 2016-21. közötti időszakban Felpécen az a trend alakult ki, hogy a népesség a fiatalodás jeleit mutatja. Ennek okaként a természetes szaporodás, és a belföldi idevándorlás jelölhető meg, az öregedési index 10%-ot meghaladó mértékben csökkent, és már 2017. óta folyamatosan pozitív mértékű.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	134	129	103,88%
2017	141	149	94,63%
2018	144	152	94,74%
2019	149	161	92,55%
2020	157	166	94,58%
2021	158	173	91,33%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

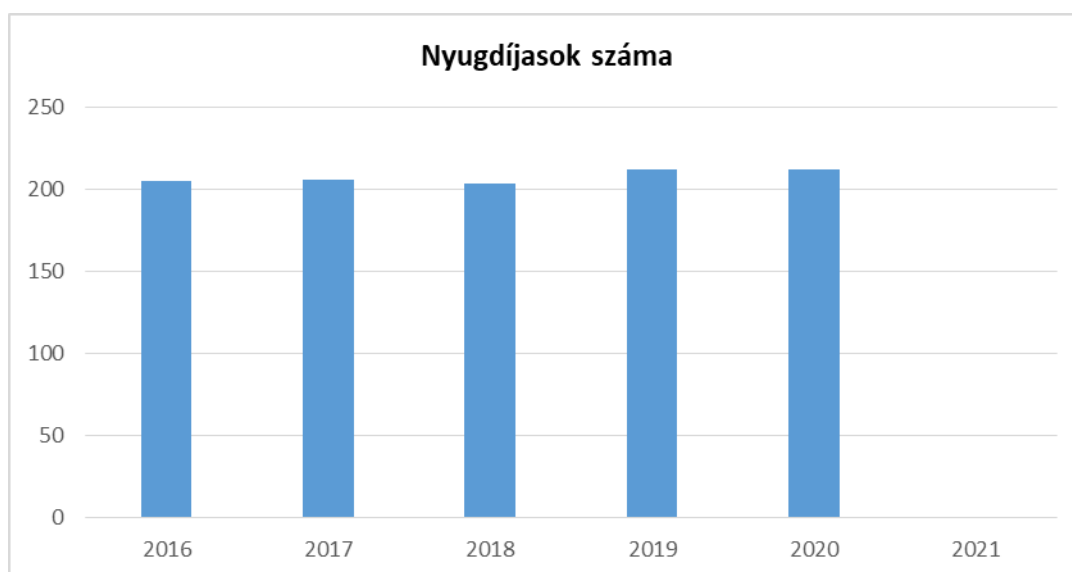
A nyugdíjasok jövedelmi helyzetét tekintve elmondható, hogy a felpéci nyugdíjasok vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülők jellemzően nem a kiemelkedő nyugdíjat elérő állampolgárok közül kerülnek ki, sokkal inkább a kisnyugdíjasok számossága a jellemző, főként az idősebb, régebben nyugdíjba vonult lakosok körében.

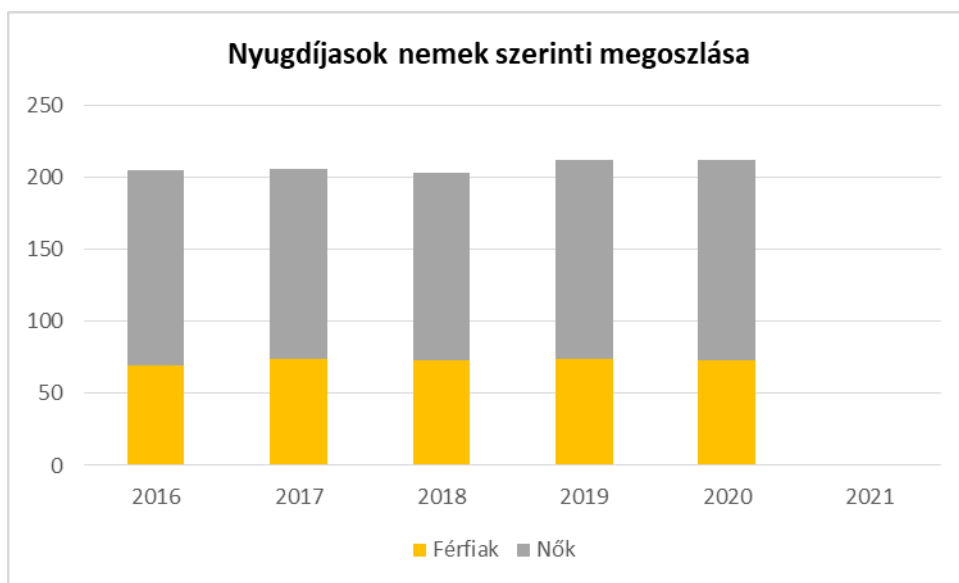
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	69	136	205
2017	74	132	206
2018	73	130	203
2019	74	138	212
2020	73	139	212
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

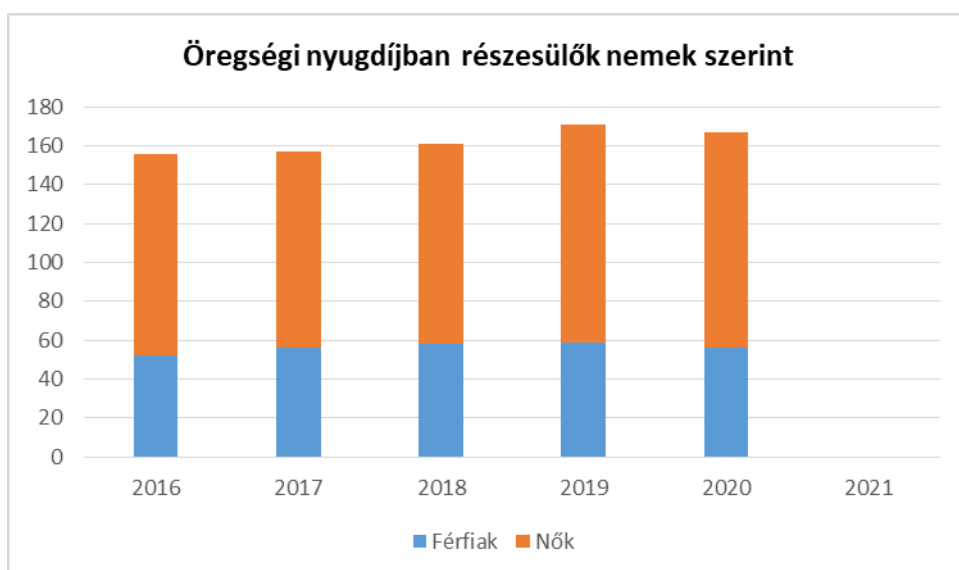

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	0	52	104	0	11	n.a.
2017	5	0	56	101	0	10	0
2018	5	0	58	103	0	7	0
2019	5	0	59	112	0	5	0
2020	5	0	56	111	0	6	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon sajnos csak kismértékben vagy egyáltalán nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek. Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

A helyzeten változtattak a 2019-től bevezetett kormányzati intézkedések, amelyek a nyugdíj melletti munkavégzés feltételeit könnyítették meg, illetve támogatják, így a munkaerőpiacon nagyobb számban jelennek meg az idősek, amely hozzájárul a szakemberhiány csökkenéséhez egyrészt, másrészt enyhíti a célcsoport hátrányos helyzetét.

b) *tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősekre, a helyi termék-segély elsődleges célzottai az idősek.

Az idősellátás területén emellett egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi szervezeteknek. E tekintetben a Felpécért Alapítvány jár az élen, amelynek programjai sokrétűek, egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek, figyelembe véve az idősek által jelzett igényeket.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.*

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	7	6	7	6	12	12
41-45 év (TS 042)	Fő	0	1	0	0	0	0
	%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	1	0	2	2	2
	%	28,57%	16,67%	0,00%	33,33%	16,67%	16,67%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	1	0	0	1	1
	%	0,00%	16,67%	0,00%	0,00%	8,33%	8,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	0	2	0	2	1
	%	14,29%	0,00%	28,57%	0,00%	16,67%	8,33%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	1	1	1	3
	%	0,00%	0,00%	14,29%	16,67%	8,33%	25,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Hátrányos megkülönböztetésre a foglalkoztatás területén nem volt példa. A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében amúgy is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunkaprogram lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	69	136	205
2017	74	132	206
2018	73	130	203
2019	74	138	212
2020	73	139	212
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	134	0	10	0
2017	141	0	6	0
2018	144	0	7	0
2019	149	0	7	0
2020	157	0	7	38
2021	158	0	4	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A nyugdíjas háziorvos minden héten kedden és csütörtökön rendel helyben, a többi hétköznapon Kajárpécen van rendelése. A fogorvos is elérhető Győrszemere-Szőlőhegyen hetente többször, a gyógyszertár Téten (7 km) minden hétköznap nyitva van, így alapszinten az idős korú lakosság ellátása megoldott. A korosztály változatos és gyakori

egészségügyi problémáinak nagy része azonban nyilván csak szakorvosi szinten kezelhető, ami legközelebb a Téli Gyógyítóház szakrendelőiben, de inkább Győrben érhető el.

Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférését megkönnyíti a falugondnoki szolgáltatások biztosítása, ideértve különösen a napi egyszeri meleg ételt házhozszállítását, a gyógyszerek kiváltását és házhozszállítását, szakrendelőbe, szűrővizsgálatokra szállítást, stb.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az önkormányzat és falugondnoki szolgálatata, a civil szervezetek önállóan és együttműködve is törekednek az érintett célcsoport közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására, a helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás megfelelő színvonalú. A települési önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a lakosság teljes körű információkat kap akár az ügyintézéshez, és folyamatosan a települést érintő legfrissebb hírekhez való hozzájutás is biztosított a lakosság számára.

A közszolgáltatások akadálymentesítése nem megoldott.

Az idősekkel való foglalkozás helyi közszolgáltatások terén megfelelő színvonalú. Az egészségügyi, szociális, és egyéb szolgáltatások egy része a település minden lakosa számára biztosított. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező közszolgáltatási feladatának.

A településünkre jellemző, hogy az idős embereket nem hagyjuk magára. Önkormányzatunk a rászorulóknak részére egyszeri meleg étkezést biztosít, melyet a falugondnok szállít házhoz.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés is megoldott, a távolsági és helyközi járással. Az autóbusszal történő közlekedés biztonságosabbá tétele érdekében szükséges az autóbusz-megálló helyeket balesetmentessé tenni.

Vasúti közlekedés a szomszédos Halipusztán érhető el, a 3 km-es távolság és az autóbusszal történő megközelíthetlenség miatt ez a közlekedési forma alig igénybe vehető. A mindennapos, adminisztratív ügyek intézésében az idős embereknek az önkormányzat hivatala nyújt segítséget.

c) idősek informatikai jártassága;

A mai kor vívmánya, hogy az idős emberek is ismerkednek az informatikával. Az idősek informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon.

Az igény a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

A Digitális Jólét Program keretében a helyi könyvtárban mentor segítségével biztosít az önkormányzat lehetőséget a számítástechnikai ismeretek elsajátítására, fejlesztésére, illetve az ott fellelhető számítógép-használatot, internethasználatot térítésmentesen nyújtja az érdeklődők számára.

d) a generációk közötti programok.

A helyi rendezvényeken kítűnő lehetőség nyílik a korosztályok találkozására (forraltbor-fesztiválon, falunapon, szüreti mulatságon, stb.). Közös programok is szerveződtek már a nyári gyermektáborok alkalmával. Figyelünk arra, hogy a generációk közeledjenek, megismerjék egymást, a hagyományokat, szokásokat a fiatalok is megismerjék, az időseknek pedig legyen lehetősége a digitális ismeretek megszerzésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településünkön élő lakosság helyi közösségi, kulturális igénye nagymértékben a településre jellemző hagyományok ápolása irányába terelődött. A lakosság legfiatalabb és legidősebb tagjának is egyenlő hozzáférést biztosítva, és a programok elérését, valamint a programokról való tájékoztatás teljes körű. A községi rendezvények között vannak olyanok, amelyek az idősebb korosztályt célozzák meg.

Az elmagányosodás az idősek körében problémát jelent. Megoldásként látjuk a családdal való gyakori kapcsolattartás megteremtésének a lehetőségét az internet nyújtotta lehetőségek kihasználásával, amelyhez a nyugdíjasok számítástechnikai ismeretekkel történő felvértezése szükséges. Ugyancsak probléma az időskorban az egészségügyi helyzet, amelyet javítandó, a szükséges egészség-megőrzési, életmódbeli információkat nyújtó ismeretterjesztő előadások tartása és azon a szükséges konzultáció lehetőségének a biztosítása indokolt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

<i>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
A településen élő 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő előadások szervezése, tanácsadás
Informatikai jártasság hiánya– az idősekhez nem jutnak el a digitálisan hozzáférhető információk	Informatikai képzések szervezése
A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők fogalmát az ENSZ kebelén létrejött (2006. december 13-án, New Yorkban elfogadott), a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetésével a 2007. évi XCII. törvény egységesítette. A kihirdetett Egyezmény 1. cikke szerint:

„ Fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását”.

Az ellátási statisztikai adatokból a fogyatékkal élők száma és fogyatékossguk típusa csupán részben szűrhető le, de helyi számadatok hiányában valószínűsíthető, hogy az országos adatokhoz hasonlóan, hogy a községben is a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok. Felpécen a fogyatékkal élők a népesség több mint 3,5-4,0%-át teszik ki.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossgal élő személyeknek tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka továbbá az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

A vonatkozó törvényi szabályozás értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön – az önkormányzat kivételével – sajnos nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés még nem megoldott, annak ellenére, hogy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyen-

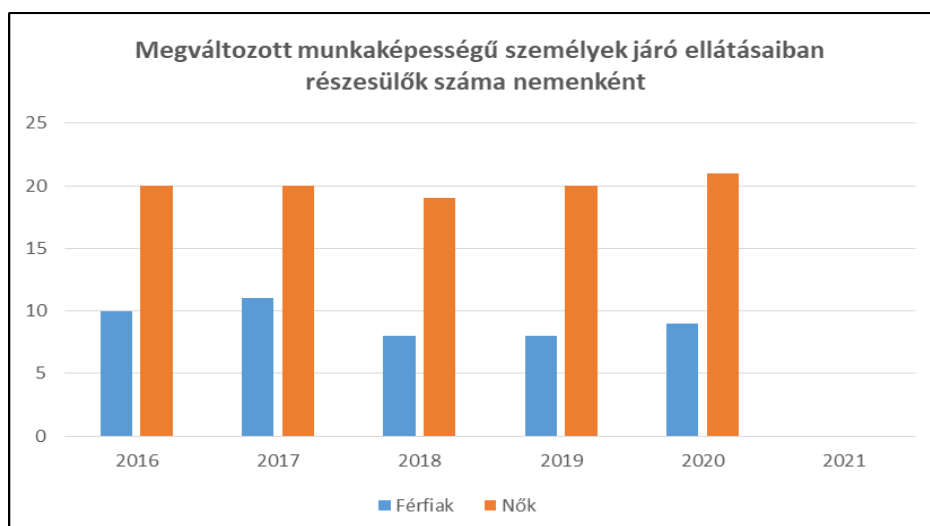
lőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. tv. 7/B. §-a alapján az állam által fenntartott közszolgáltatásokhoz való hozzáférést 2010. december 31-ig kellett volna teljesíteni.

Azon közszolgáltatást nyújtó épületekben, ahol még nincs meg, szükséges mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	10	20	30
2017	11	20	31
2018	8	19	27
2019	8	20	28
2020	9	21	30
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az önkormányzat hosszú évek óta a különböző pályázati források igénybevételeével (TÁMOP, GINOP, EFOP, stb.) foglalkoztatott megváltozott munkaképességű személyeket, de a közfoglalkoztatásban is nem egy példa volt fogyatékkal élők foglalkoztatására, jelenleg azonban a hasonló támogatott programok száma megfogyatkozott.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nemegyszer bekövetkező probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is megghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, a településen belüli közlekedési akadályok miatt. Az ilyen és hasonló esetekre vonatkozó információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Helyben efféle problémáról nem érkezett jelzés.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A szociális ellátórendszer a fogyatékossgal élők számára a község kis lakosság-számára és az önkormányzat korlátozott teherviselő képességére tekintettel nem mondható teljes mértékben kiépítettnek, a célcsoporttagok számára a támogató szolgáltatás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés érhető el helyben. A helyi falugondnoki szolgálat és a téti Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szükség esetén egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönny-nyítésével segíti a fogyatékkal élőket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Országosan gépjárműadó-kedvezményben részesülnek a mozgásfogyatékkal élők, a csikvándi jogosultakról pontos információ nincsen, mivel a hatáskör a NAV-hoz került. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátásai szintén elkerültek az Önkormányzattól, átkerültek a járási hivatal hatáskörébe.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A házi orvos minden héten kedden és csütörtökön rendel helyben, a többi hétköznapon Kajárpécen van rendelése. A fogorvos is elérhető Győrszemere-Szőlőhegyben hetente többször, a gyógyszerár Téten (7 km) minden nap nyitva van, így alapszinten a fogyatékkal élők ellátása megoldott. A célcsoport egészségügyi problémáinak nagy része azonban nyilván csak szakorvosi szinten kezelhető, ami a rehabilitációs ellátásokkal együtt legközelebb a Téli Gyógyítóház szakrendelőiben, de inkább Győrben érhető el.

A helyi falugondnoki szolgálat és a téti kistérségi társulás intézménye Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatuk szükség esetén egészségügyi és rehabilitációs szolgáltatások-hoz való hozzáférés megkönnyítésével segíti a fogyatékkal élőket.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények egy részének akadálymentesítése nem biztosított. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő hozzáférés biztosítása érdekében a fizikai akadálymentesítés folyamatos megvalósítását tervezzük, anyagi lehetőségeink szerint.

Felújítások esetén a hatályos jogszabályoknak megfelelően gondoskodtunk az akadálymentesítésről.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények és közterületek, járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során folyamatában gondoskodunk az akadálymentesség biztosításáról. Ma már a jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. A településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő egyéni és társas vállalkozások épületeinek egy része akadálymentes (a jogszabályi háttér számukra is előírja a megfelelő intézkedések megtételét) konkrét adatokkal azonban nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés településen belül nem jellemző (összesen 4 autóbusz-megálló van), azt inkább csak a távolsági autóbuszközlekedés jelenti, ahol az autóbuszok döntő hányada nem akadálymentesített. A községbeli gyalogjárda nem akadálymentesek: az utcák 70-75%-ban nincs olyan járda, ahol kerekesszékekkel közlekedni lehetne.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A fogyatékkal élők számára nincsen helyben ilyen szolgáltatás.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A falugondnoki szolgáltatás keretében a kerekesszék szállítására alkalmas gépjármű biztosított.

7.4. Fogyatékkal élőket sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincs ilyen speciális program a községben (a kevés számú érintett miatt nem szervez hasonlókat az önkormányzat).

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A járdák kerekesszékkel történő járhatóságának megoldását kivéve nem merült fel ilyen igény, ezt az akadályozó tényezőt azonban mindenképpen fel kívánjuk számolni.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

<i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön</i>	
<i>beazonosított problémák</i>	<i>fejlesztési lehetőségek</i>
Fizikai akadálymentesítés hiánya az önkormányzati épületek egy része esetében	Az összes önkormányzati épület fizikai akadálymentes kialakítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Balesetveszélyes autóbusz megálló	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása
A község bel- és külterületén az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul. Az új lakóövezetben szilárd burkolatú utak és járdák kiépítése, a belterületen járdák építése indokolt	Az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek kártételeinek mérséklése szükséges a bel-és a külterületen	Villámárvizek hatásainak csökkentése csapdékvíz-elvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén
A közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energia-hatékonysága nem megfelelő	Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása a villamos energia terén is (közvilágítás esetében szintén)
A 0-2,5 év közötti gyermekek napközbeni ellátása megoldatlan	Valamely bölcsődei forma (minibölcsőde, családi bölcsőde vagy bölcsőde) fizikai feltételeinek (helyiség) kialakítása és vagy az önkormányzat vagy más helyi jogi vagy természetes személy általi működtetése
A községben kevés a beépíthető építési telkek	Új építési telkek, elsősorban új utca kialakításával, a szükséges területek megvétele, közművesítés kialakítása
A sportlétesítmények felújítása, fedett sportpálya, rendezvény-épület befejezése és közművesítése, közösségi terek kialakítása, korszerűsítése, szabadidős lehetőségek kialakítása nem megoldott	Fedett sportpálya, rendezvényépület befejezése, közművesítése, közösségi tér-kialakítás, sportlétesítmények korszerűsítése, megfelelő infrastruktúra kialakításával
Helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő.	Helyi védettségű, vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és köz-művelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását
Belterületi fásítás, zöldterületek növelése indokolt	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A civil szervezetek egyikének tevékenysége sem kifejezetten a célcsoportok bármelyikének segítésére irányul, mindegyikük a település fejlődéséért dolgozik, ki szűkebb (pl. polgárőrség, sportegyesület), ki tágabb spektrumban (pl. a Közalapítvány). A községben a következő civil szervezetek működnek, amelyek aktívan szerepet vállalnak a közösségi élet alakításában és kivétel nélkül rendelkeznek az önkormányzattal partnerségi vagy más megállapodással:

- Felpécért Alapítvány - tevékenysége szerteágazó, kiemelten a községfejlesztés és a kultúra, közművelődés, hagyományőrzés,
- Felpéc Sportkör SE – sportfeladatok ellátása,
- Sokoró Karate Egyesület – sportfeladatok ellátása,
- Felpéci Polgárőr Egyesület – közrend, közbiztonság védelme.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat valamennyi civil szervezetet támogatja nemcsak anyagiakkal, de rendszeresen, munkaszervezete révén segítséget nyújt a civilek különböző pályáza-tainak elkészítésében. Kivétel nélkül mindegyik civil szervezettel jó az együttműködés, számos alkalommal közös projektek megvalósítására is sor került.

Ugyanígy kiváló az együttműködés az evangélikus és a római katolikus egyházzal, közös rendezvények megvalósítására kerül sor, az önkormányzat minden szükséges esetben partnerséget vállal az egyházakkal a pályázati projektekben.

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A partnerség adott a gyarmati közös önkormányzati hivatalban résztvevő másik öt önkormányzattal, ahol az együttműködés értelemszerűen folyamatos.

Az Önkormányzat állandó tagja a Téli Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatai Többcélú Társulásának, amelynek manifesztált célja a tag önkormányzatok szakmai és társadalmi érdekei egységes képviselése, a tagok egyenjogúságának tiszteletben tartásával, a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján:

- a területfejlesztés tekintetében a kistérséghez tartozó települések összehangolt fejlesztése, közös területfejlesztési programok kialakítása, a fejlesztések megvalósítását elősegítendő közös pénzalap létrehozása,
- a közszolgáltatások biztosításához kapcsolódó és térségi együttműködést igénylő család- és gyermekjóléti szolgáltatási, család- és gyermekjóléti központi, szociális, belső ellenőrzési, kistérségi ügyintézés korszerűsítés, gazdaság- és területfejlesztés, idegenforgalom és turisztikai fejlesztés, környezet- és természetvédelem, parlagfű mentesítés és egészségvédelem, környezeti nevelés és szemléletformálás,

természeti és kulturális örökség védelme, foglalkoztatás, sporttevékenység feladatok- és hatáskörök ellátásának magasabb szakmai színvonalon történő, illetve hatékonyabb megszervezése.

Valamennyi említett területen az Önkormányzat csatlakozott a járási, kistérségi stratégiák elfogadásához, a legutóbb pedig együttműködési megállapodást kötött az ugyancsak a Társuláshoz kapcsolódó Téti Kistérség Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, elfogadva a kistérség „A 2020-2025 évi drogstratégia” programját is.

Területi szervezetekkel folytatott együttműködés: az önkormányzat tagja a Pannónia Kincse LEADER Egyesületnek, amely egyesületben több olyan pályázatban vett részt az önkormányzat, mely érintette a célcsoportokat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi önkormányzat nincs.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek számos, elsősorban gyermekekkel, idősekkel és a mélyszegénységben élőkkel kapcsolatos feladatot is ellátnak, részt vesznek segélyakciókban, vagy az említett célcsoportok számára szóló pályázati lehetőségek felkutatásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A gazdasági szereplőkkel az együttműködés alkalomszerű.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek Csikvánd Község Önkormányzat hivatala (Gyarmati Közös Önkormányzati Hivatal Felpéci-Csikvándi Kirendeltsége) dolgozói, az Önkormányzat szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési partnerei, továbbá civil szervezetek képviselői. Módszere az online kapcsolattartás, illetve a személyes egyeztetés az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd programtervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Felpéc honlapján (www.felpec.hu) az elfogadott dokumentum bárki számára hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik, ennek útján biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az idényjellegű alkalmi munkavégzés, amely azonban nem nyújt létbiztonságot	A start közmunka-program fenntartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek
	A mélyszegénységben élő munkanélküliek kisebb hányada nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra.	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatási munkatapasztalatok segítségével
	A mélyszegénységben helyzetének felmérése, nyomon követésük nem biztosított.	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vételük.
Gyermekek	Óvoda épülete nem alkalmas több óvodai csoport befogadására	Új csoportszoba és kapcsolódó kiszolgáló helyiségek kialakítása
	A településen található játszóterek állapota nem mindenhol kielégítő	A településen található játszóterek biztonságossá tétele, szabványosítása
	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára nehezített a továbbtanulás	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása
Idősek	A településen élő 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősök érdeklődésének megfelelő előadások szervezése, tanácsadás
	Informatikai jártasság hiánya – az idősökhöz nem jutnak el a digitálisan hozzáférhető információk	Informatikai képzések szervezése
	A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével
Nők	A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	Hozzájárulás a párkapcsolati, családon belüli erőszak megelőzéséhez információk átadásával
	A nők piacképes szakma hiányában nehezen tudnak kilépni az elsődleges munkaerőpiacra	A nők piacképes szakmák megszerzéséhez segítése
	A nyári szünidőben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szünidei gyermekfelügyelet megszervezésével biztosítani a nők munkába járását

Fogyatékkal élők	Fizikai akadálymentesítés hiánya az önkormányzati épületek egy része esetében	Az összes önkormányzati épület fizikai akadálymentes kialakítása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Balesetveszélyes autóbusz megálló	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása
	A község bel- és külterületén az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többségük felújításra szorul. Az új lakóövezetben szilárd burkolatú utak és járdák kiépítése, a belterületen járdák építése indokolt	Az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése
	Az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek kártételeinek mérséklése szükséges a bel-és a külterületen	Villámárvizek hatásainak csökkentése csapadék-vízelvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén
	A közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiahatékonysága nem megfelelő	Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása a villamos energia terén is (közvilágítás esetében szintén)
	A 0-2,5 év közötti gyermekek napközbeni ellátása megoldatlan	Valamely bölcsődei forma (minibölcsőde, családi bölcsőde vagy bölcsőde) fizikai feltételeinek (helyiségek, stb.) kialakítása és vagy az önkormányzat vagy más helyi jogi vagy természetes személy általi működtetése
	A községben kevés a beépíthető építési telkek	Új építési telkek, elsősorban új utca kialakításával, a szükséges területek megvétele, közművesítés kialakítása
	A sportlétesítmények felújítása, fedett sportpálya, rendezvény-épület befejezése és közművesítése, közösségi terek kialakítása, korszerűsítése, szabadidős lehetőségek kialakítása nem megoldott	Fedett sportpálya, rendezvényépület befejezése, közművesítése, közösségi tér-kialakítás, sportlétesítmények korszerűsítése, megfelelő infrastruktúra kialakításával
	Helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő.	Helyi védettségű, vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és közművelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását.
	Belterületi fásításhoz, zöldterületek növelése indokolt	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő esélyekkel indulhatnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők minden szükséges segítséget megkapjanak az emberhez méltó és a mai kor igényeinek megfelelő életkörülmények kialakításához és fenntartásához.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek megfelelő testi, szellemi, pszichés és erkölcsi fejlődése biztosítását községünkben.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életvitelére, ellátásukra, igyekszünk számukra megadni a szükséges segítséget.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a kapcsolati és a családon belüli erőszak megszüntetését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők integrálására, helyzetüket megkönnyítő életkörülményeik kialakítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemzés következteté- seiben feltárt esélyegyenlő- ségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósí- tásának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormány- zatok közötti együttműkö- désben meg- valósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Biztonságos autóbusz megálló kialakítása	Balesetve- szélyes autóbusz megálló	Autóbusz megálló áthelyezése /kialakítása	Település-rendezé- sterv, gazdasági program éves kvtés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Fenntartható Fejlesztési Keretrendszer	Buszmegálló áthelyezése, új, biztonságos buszmegálló kialakítása	polgár- mester	2028. 12.31.	új helyen biztonságos buszmegálló létrejött	pályázati támogatás, önerő	6 év	
2	Közút- és járdahálózat fejlesztése	A község bel- éskülső terü- letén az utak, járdák állapota nem megfelelő, döntő többsé- gük felújításra szorul. Az új lakóövezetben szilárd burko- latú utak és járdák kiepítése, a belterületen járdák építése indokolt	Közlekedés biztonságá- nak növekedése	Településrendezé- si terv, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Fenntartható Fejlesztési Keretrendszer	az utak, járdák felújítása, elsősorban a belterületen szilárd, biztonságos burkolattal történő ellátása, új szilárd burkolatú utak és járdák létesítése	polgár- mester	2028.12.31.	felújított utak, járdák folyómétere. új utak és járdák folyómétere	pályázati támogatás, önerő	6 év	
3	Csapadékvíz- elvezető árókrendszer felújítása, bővítése a belterülethe- n és a külsőterületi utak mentén	az extrém időjárás miatt egyre jellemzőbb villámárvizek kártételeinek méréséklése a bel-és a külsőterületen	villámárvizek hatásainak csökkentése, megszüntetés e	gazdasági program, helyi vízkárelhárítási terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	villámárvizek hatásainak csökkentése csapadék-víz-elvezető árkok felújítása, építése, fejlesztése révén	Kolonics Péterné	2028.12.31.	heves esőzések nyomán károk bekövetkezésé-nek csökkenése / megszűnése	pályázati támogatás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetése -ben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
4	Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése közvilágítás korszerűsítése	a közvilágítás és az önkormányzati tulajdonban lévő épületek energiahatékonysága nem megfelelő	a közvilágítás és épületek energiahatékonysága, a megújuló energia használati aránya megnő	pályázati dokumentáció, gazdasági program	Nemzeti Környezetvédelmi Program, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, korszerű fűtési rendszer kialakítása, megújuló energia alkalmazása, (közvilágítás esetében is)	polgármester	2028.12.31.	költség- és energia-hatékony épületek, megújuló energia-felhasználási aránya nő a közvilágításban és az önkormányzati épületeknél	pályázati támogatás, önerő, szakemberek alkalmazása	6 év	
5	Bölcsőde jellegű intézmény létrehozása vagy létrejöttének segítése	A 0-2,5 év közötti gyermekek napközbeni ellátása megoldatlan	Legyen a 0-2,5 éves gyermekek számára helyben minibölcsőde, családi bölcsőde vagy bölcsőde	pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Valamely bölcsődei forma (minibölcsőde, családi bölcsőde vagy bölcsőde) fizikai feltételeinek (helyiség) kialakítása és vagy az önkormányzat vagy más helyi jogi vagy természetes személy általi működtetése	polgármester	2028.12.31.	A napközbeni ellátást igénylő szülők 0-2,5 éves gyermekeinek száma	pályázati támogatás, önerő, szakemberek alkalmazása	6 év	
6	Építési telkek kialakítása	a községben kevés a beépíthető építési telkek	új építési telkek, lehetőség szerint új utca kialakítása,	településrendezési eszközök, gazdasági program, éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	új építési telkek, elsősorban új utca kialakítása, a szükséges területek megvétele, közművesítés kialakítása	polgármester	2028. 12. 31.	új építési telkek száma	pályázati támogatás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
7	Sport- és szabadidős tevékenységek lehetőségének fejlesztése	A sportlétesítmények felújítása, fedett sportpálya, rendezvény-épület befejezése és közművesítése, közösségi terek kialakítása, korszerűsítése, szabadidős lehetőségek kialakítása nem megoldott	Fedett sportpálya, rendezvény-épület befejezése, közművesítése, közösségi tér kialakítása Sportlétesítmények korszerűsítése, megfelelő infrastruktúra kialakítása	éves költségvetés pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Fedett sportpálya, rendezvény-épület befejezése, közművesítése, közösségi tér kialakítás Sportlétesítmények korszerűsítése, megfelelő infrastruktúra kialakításával	polgármester	2028.12.31.	sportolási és szabadidős tevékenységek helyszínei számának gyarapodása	pályázati támogatás, önerő szakemberk alkalmazása	6 év	
8	Helyi építészeti értékek megóvása	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állapota nem megfelelő	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű épületek állaga javuljon, eredeti állapotuk helyreálljon	településképi rendelet, helyi építési szabályzat pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	helyi védettségű vagy megőrzésre érdemes és műemlék jellegű önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, kulturális és közművelődési funkciók szolgálatába állítása; a nem önkormányzati épületek tulajdonosainak szervezésben, pályázati források felkutatásában nyújtott segítséggel elérni az épületek felújítását.	polgármester	2028.12.31.	felújított épületek száma	pályázati támogatás, önerő szakemberek bevonása	6 év	
9	Belterületi zöldterületek kialakítása, fásítás	Belterületi fásításhoz, zöldterületek növeléséhez szükséges forrás hiánya	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása,	Településrendezési terv, költségvetés, pályázati dokumentáció	Nemzeti Környezetvédelmi Program	Fásítás, parkosítás, zöldterületek kialakítása pályázati támogatás bevonásával	polgármester	2028.12.31.	fásítás: telepített fák száma, zöldterületek: terület-növekedésének mértéke	pályázati támogatás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	A start-közmunka-program fenn-tartásával rendszeres jövedelem biztosítása a mélyszegénységben élőknek	A mélyszegénységben élők jellemző körülménye az időny-jellegű alkalmi munkavégzés, amely azonban nem nyújt létbiztonságot	A mélyszegénységben élők egyes családok számára rendszeres jövedelem, megélhetés biztosítása.	költségvetési rendelet, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia.	Az állami foglalkoztatási szerv által kiközvetített, alacsony, jövedelmű vagy jövedelemmel nem rendelkező személyek foglalkoztatása.	polgár mester	2028. 12. 31.	A foglalkoztatással érintett személyek és családjuk helyzete stabilizálódik, nem halmoznak fel közüzemi tartozást.	Az intézkedés végrehajtásához szükséges, hogy a célcsoport tagjai együttműködjenek az állami foglalkoztatási szervvel, amely biztosítson forrást a foglalkoztatásukra, az önkormányzat szükség esetén biztosítsa ehhez az önerőt.	6 év (A megélhetés biztosítása legalább 1-1 év időtartamra, amely meghosszabbodhat 6 évre)	
2	A közfoglalkoztatás hozzájárulhat a munka világába való visszatéréshez a mélyszegénységben élők esetében	A mélyszegénységben élők munkanélküliek egy része nem vezethető vissza az elsődleges munkaerőpiacra	Minél több mélyszegénységben élő közfoglalkoztatott visszavezetése az elsődleges munkaerőpiacra a közfoglalkoztatási munkatapasztalatok segítségével	költségvetési rendelet, gazdasági program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia.	Foglalkoztatás a nem közfoglalkoztatási munkahely megszerzéséig, munkavállalási tanácsadás biztosítása, segítség munkahely megszerzéséhez	polgármester	2028. 12. 31.	A közfoglalkoztatási programot az elsődleges munkaerőpicon elhelyezkedés miatt elhagyók száma	Az állami foglalkoztatási szerv által biztosított külső és szükség szerint önkormányzati forrás	6 év (Am a közfoglalkoztatásba visszakérülés nem zárható ki.)	
3	Mélyszegénységben élők felmérése	A mélyszegénységben élők helyzetének felmérése, és nyomon követésük nem biztosított	A mélyszegénységben élők helyzetének feltárása, gondozásba vétele	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A mélyszegénységben élők felmérése, monitoring, információk eljuttatása	polgármester családsegítő	2028.12.31.	polgármester, KÖH-kirendeltései dolgozók, családsegítő szolgálat észlelése a mélyszegénységben élő személyekről	családsegítő szolgálat, állami és önkormányzati források	6 év	Téti Kistérség Sokoróaljai Önkormányzatának Többcélú Társulása Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -ben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Óvoda bővítése	Óvoda épülete nem alkalmas több óvodai csoport befogadására	Új csoportszoba és kapcsolódó kiszolgáló helyiségek kialakítása	éves költségvetés, pályázati dokumentáció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Meglévő 1 csoportos óvodaépületben gyermeklétszám-növekedés miatt további csoportszoba és kiszolgáló helyiségei kialakítása	polgármester	2028.12.31.	Új csoportszoba és kapcsolódó kiszolgáló helyiségek használatba vétele	pályázati támogatás, önerő felhasználása szakemberek bevonása	6 év	
2	A játszótérek biztonságossabbá tétele	A községben található játszótérek nem mindegyike megfelelő állapotú	A településen található játszótérek felülvizsgálata, szabványosítása és biztonságossá tétele	gazdasági program éves költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia, Legyen Jobb A Gyermekeknek Nemzeti Stratégia	A településen található játszótérek felülvizsgálata, szabványosítása és biztonságossá tétele	polgármester	2028.12.31.	valamennyi játszótér felülvizsgált, a szabványnak megfelelően kialakított	pályázati forrás, önerő, egyéb támogatások szakemberek, civil szervezetek	6 év	
3	Hátrányos helyzetű gyermekek Bursa Hungarica Ösztöndíjprogram általi támogatása	Nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára is nehezített a továbbtanulás	Minden gyermeknek legyen lehetősége a továbbtanulásra anyagi helyzetétől függetlenül.	éves k.vetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	Fiatalkorúak felsőoktatásban való támogatása	polgármester	2028.12.31.	Bursa Hungarica Ösztöndíjban részesítettek száma tanévente	pályázati forrás, önerő	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

III. A nők esélyegyenlősége

1	Hozzájárulás a párkapcsolati, családon belüli erőszak megelőzéséhez információk átadásával	A potenciális párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők nem tudják, hogy hova fordulhatnak segítségért	A párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők számára segítségéhez a település önkormányzata, a védőnő és a családsegítő közreműködésével tájékoztató előadásokat szervez, valamint szórólapokon hívja fel figyelmüket arra, hova és kihez fordulhatnak segítségért.	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	- településen élő családok érdeklődésének felkeltése - védőnő és családsegítő megkeresése és időpontegyeztetés - tájékoztató előadások szervezése, folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül	polgármester családsegítő védőnő	2028.12.31.	a program konkrét eredménye, hogy a potenciális vagy tényleges párkapcsolati, családon belüli erőszakkal fenyegetett nők segítséget kapnak és érzik, hogy nincsenek egyedül, ill. nem mérhető	megfelelő helyszín biztosítása, humán erőforrás (szakemberek, szervezetek)	6 év	
2	A nők számára piacképes szakmák megszerzésének támogatása	A nők egy része alacsony vagy nem keresett képzettsége miatt nem képes piacképes szakmák képzésére megszerzése nélkül a megélhetését megfelelő szinten biztosítani	Az alacsony vagy nem keresett képzettségű nők számának csökkenése, életszínvonaluk emelkedése	éves költségvetés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A képzési lehetőségek feltárása, nyomon követése, az érintettek informálása a lehetőségekről.	polgármester	2028. 12. 31.	A képzéseken részt vevők száma.	képzési költségek külső (állami foglalkoztatási szervi, pályázati), forrásból, önkormányzati szervezőmunka	6 év	Járási önkormányzatok együttműködésével

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
3	Szünnidei gyermek-felügyelet	A nyári szünnidőben a nők foglalkoztatása akadályozott, mivel gyermekük felügyelete nem oldható meg	A nyári szünnidei gyermek-felügyelet biztosítja a nők munkába járását	gyermekjóléti, gyermekvédelmi beszámoló, éves költségvetés	Nemzeti Ifjúsági Stratégia	nyári szünnidei táborok, napközis táborok szervezése	polgármester	2028.12.31.	részt vevő gyermekek száma	pályázati, saját forrás, felügyelő humán erőforrás	6 év	
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások szervezése, idősek érdeklődésének megfelelő egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások szervezése, tanácsadással	A 65 év feletti emberek nem fordítanak elég figyelmet egészségük megőrzésére	A 65 év feletti körében a szervezett, mozgást biztosító szolgáltatások valamint az egészség megőrzésével kapcsolatos előadások megszervezése és lebonyolítása	éves költségvetés, pályázati dokumentáció	Időügyi Nemzeti Stratégia	igényfelmérés az idősek körében - helyszín biztosítása - szakemberek felkérése - mozgást biztosító szolgáltatások szervezése - előadások szervezése, - az idősek tájékoztatása az előadásokról	polgármester	2028.12.31.	résztvevők száma	pénzügyi forrás (önkormányzati és pályázati) humán és egyéb tárgyi (helyszín) erőforrások	6 év	
2	Idősek informatikai képzése	Informatikai jártasság hiánya – az idősekhez nem jutnak el a digitálisan hozzáférhető információk	Idősek informatikai jártassága fejlődik	éves költségvetés	Időügyi Nemzeti Stratégia	képzés szervezése	polgármester	2028.12.31.	képzéseken résztvevők száma	külső és önkormányzati támogatás, önkorm. hivatal	6 év	

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése -iben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
3	Időskorban az aktivitás megőrzése a közösségi élet élénkítésével	A nagyszámú egyedül élő idős számára kevés a közösségi együttlét lehetősége	az idősök számára tartalmas programok szervezése	éves költségvetés	Idősügyi Nemzeti Stratégia	rendezvény- és programszervezés	polgármester	2028.12.31.	rendezvényeken, programokon résztvevő idősök száma, évente	pályázati, önkormányzati forrás, közművelődési szakember	6 év	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Fizikai akadálymentesítés egyes önkormányzati épületeknél	Akadálymentesítés hiánya az önkormányzati épületek egy részében	Az összes önkormányzati épület akadálymentes kialakítása	gazdasági program, pályázati dokumentáció, éves költségvetés	Országos Fogyatékosügyi Program	A középületek akadálymentesítése, átépítése	polgármester	2028.12.31.	az akadálymentes középületek száma	pályázati, önkormányzati forrás,	6 év	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

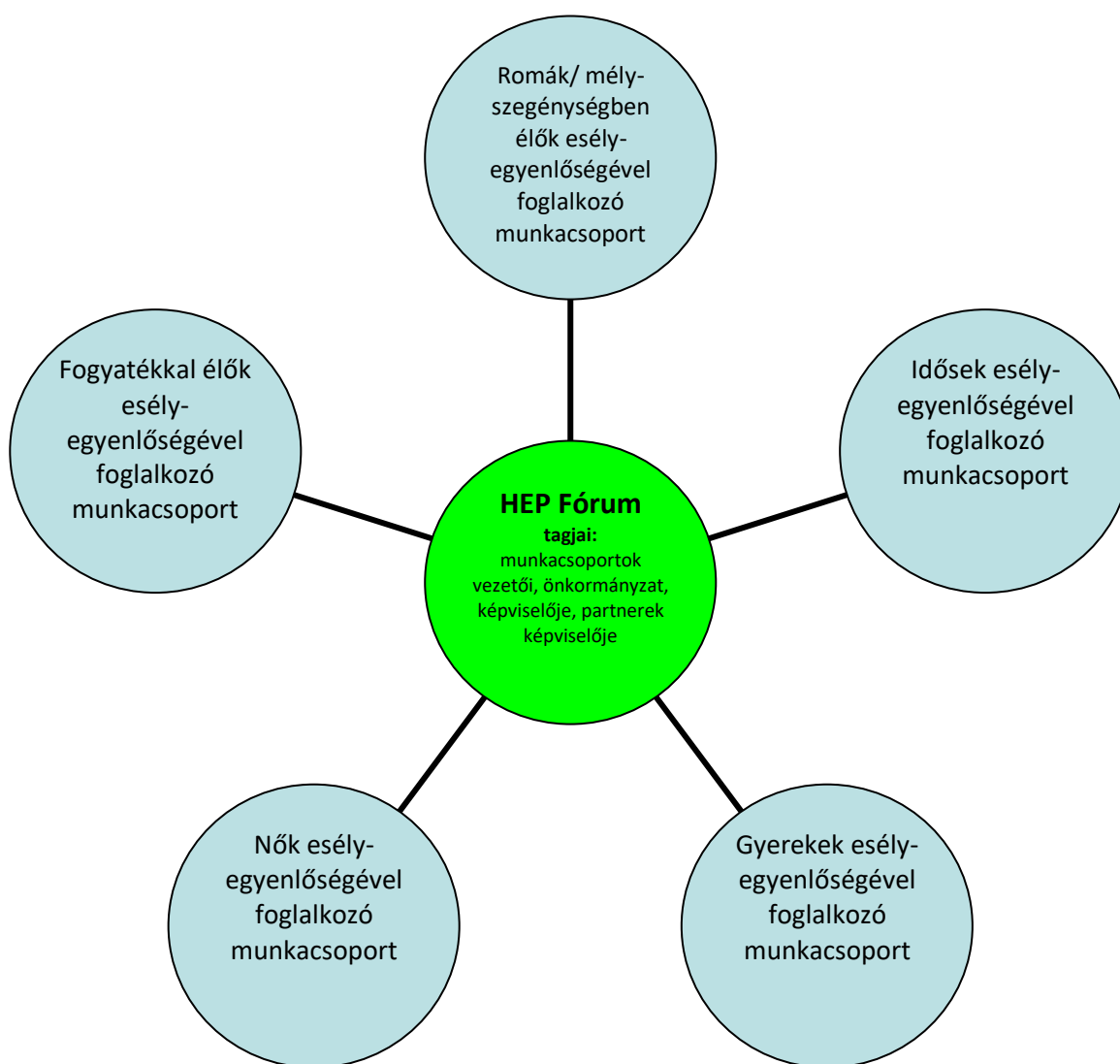
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden

alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Felpéc község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Felpéc Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 8/2023.(II.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Felpéc, 2023. február 14.

polgármester

kirendeltség-vezető
(jegyző megbízásából)

J e g y z ő k ö n y v i   k i v o n a t

A Képviselő-testület 2023. február 14-i nyilvános ülése jegyzőkönyvéből

Harmadik napirend:

Az Önkormányzat 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programja elfogadása
(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletében.)

A Képviselő-testület 5 igen szavazattal – egyhangúlag – a következő határozatot hozta:

8/2023.(II.14.) Képviselő-testületi határozat

Felpéc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy elfogadja Felpéc Község Önkormányzatának jelen határozat mellékletét képező új, egységes szerkezetbe foglalt, a 2023. és 2028. közötti időszakra szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP).

A Képviselő-testület e határozata végrehajtására – különösen a HEP aláírására, a HEP Intézkedési Terve által megkívánt intézkedések végrehajtására, továbbá a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóságnak e határozatban foglaltakról történő tájékoztatására, stb. – a polgármestert kéri fel.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

k.m.f.

Kuglics Tamás
polgármester

Tarr Attila
jegyző megbízásából:

Dr. Nagy Artúr
kirendeltség-vezető